

Mutta tiivistelmä vastauksista kysymykseen

"1. Millainen mielikuva teillä on rodun yleistilanteesta luonteen osalta?"

- Vastauksia 68 kappaletta, vastaajilla ainakin 102 amerikanakitaa (kaikki vastaajat eivät ilmoittaneet omistamiensa amerikanakitojen määrää).

Muiden sanomaan/kuulopuheisiin/luettuun perustuvat mielikuvat:

- Olen kuullut monen olevan huolissaan siitä, mihin rotu on luonteen osalta menossa.
- Vähän äreä, ei kovin seurallinen, kova luonne.
- Pehmeitä yksilöitä ja ongelmakäytöstä sekä koiria "väärillä" omistajilla.
- Yleismaine pelottava; hankala ja jopa aggressiivinen ja vihaa muita koiria.
- Olen hiukan huolissani rodun tulevaisuudesta luonteen osalta.
- Yleisesti ottaen hyvä, mutta epävarmuus, arkuus ja pelko-aggressiivisuuden tuomat ongelmat tuntuu yleistyneen.
- Ihmisiin kohdistuvat purematapaukset ovat lisääntyneet tai tulleet enemmän tietoisuuteen. Epäselvää, onko syy koirien luonteesta vai omistajien kyvyttömyydessä.
- Olen kuullut sellaisia tarinoita amerikanakitoista, että jos omat koirani käyttäytyisivät ko. tavalla, olisin aika hämilläni.

Omiin ajatuksiin ja kokemuksiin perustuvat vastaukset:

- Huolestuttava, luonne ei ole helpoimmasta päästä. Ihmisten epätietoisuus todellisesta luonteesta. Ei ole palveluskoira eikä työkoira.
- Rotu on haastava, sillä Amerikan Akitan luonteeseen ei kuulu miellyttäminen, joten koulutuksessa eivät päde perinteiset menetöt.
- Itsevarma, vahva ja rohkea, peruskiltti koira, joka saattaa suhtautua asioihin eri tavalla.
- Joukkoon mahtuu ihmisrakkaita nalleja, vieraista piittaamattomia, vieraita kohtaan varautuneita mutta myös ihmisille aggressiivisia.
- Normaalkäyttöisiä koiria. Osalla hieman pidättyväisyyttä, tätä en pidä ongelmana. Yhtään aggressiivista amerikanakitaa en ole tavannut.
- Tilanne on hyvä. En ole henkilökohtaisesti törmännyt ongelmatapauksiin. Mielikuva on siis hyvin positiivinen.
- Rauhallisia ja hyväluonteisia, eivät tahallaan aiheuta rähinää.
- Kohtalainen. Jalostustoiminnassa keskityttävä nyt ulkonäön sijasta koiraan, koska ei -toivottuja luonteenpiirteitä tulee enemmän esille.
- Itsevarmoja ja rauhallisia sekä vieraskoira-aggressiivisia. Joukkoon mahtunee kuitenkin sekä arkoja että ylisosiaalisia koiria.
- Näkemäni karhu/susitestin perusteella jäin miettimään rotua. Isoja vahvoja koiria, monet lähes "pissasi alleen", miten näiden kanssa pärjätään arjessa?
- Mielikuvani rodun luonteen yleistilanteesta on tällä vielä hyvä. Mutta valitettavasti suunta, johon olemme menossa, ei ole pelkästään positiivinen. Olemme kuulleet useita tapauksia joissa astutettavia koiria valittaessa painotetaan ulkonäöllisiä ja näyttelymenestykseen perustuvia syitä. Samoin luonnetesteille laitetaan massiivinen painoarvo tutkimatta mitä testattiin suhteessa rodun alkuperäiseen käyttötarkoitukseen. Välillä tuntuu että pentueen vanhempia valittaessa ei ole kiinnitetty huomiota siihen mitä rotua ollaan jatkamassa.
- Eivät nämä taida joka perheen koiria olla.
- Jalostuksessa lähdetty osittain väärille urille. Luonteet vaihtelevat aika tavalla rodun sisällä. Osittain johtunee vääristä kasvatustapojen menetelmistä ja osaamattomista omistajista ilman tukea.
- Suhteellisen paljon löytyy aggressiivisia koiria.
- Amerikanakitojen luonteet ovat kääntyneet laskuun ja moni ei suorita luonnetestiä hyväksytysti.
- Mielestäni luonteet ei juurikaan ole muuttuneet. Suurin syy kuulemiini ongelmiin on omistajien taitamattomuus käsitellä Aa:n kaltaista koira, liian ylimalkaiset kasvattajan ohjeet.
- Amerikanakitoja myydään väärille ihmisille.
- Luonne on hyvä. Hieman alkaa olla pehmeämpiä amerikanakitoja, mutta muuten aa:n luonteessa ole mitään vikaa. Rodussa on pystytty pitämään näiden ihanasta, omapäisestä luonteesta kiinni eikä niistä saisikaan tehdä mitään kultaisianoutajia!
- Pääasiassa asiallisesti käyttäytyviä nallekarhuja. Jonkin verran aggressiivisia ja jonkin verran arkoja. Ihmisystävällisiä, omaa reviiä puolustavia, uusiin asioihin varauksella suhtautuvia.

- Rauhallinen koira.
- Yhä enemmän näkyy ns helpompia koiria, jotka vaikuttavat sopeutuvan mukavasti "kaupunkielämään". Eivät varmasti kokemattoman perheen ensikoiria, mutta ei hankalimmastakaan päästä rotuja
- Ongelmia enemmän uroksilla kuin nartuilla. Ihmiseen kohdistuvaa aggressiota lähinnä. Tuntuvat olevan liian arkoja ja epävarmoja.
- Jonkin verran pidättyväisiä vieraita kohtaan, perheenjäsenille ystävällisiä, yrittää usein ottaa johtajan aseman perheessä. Urokset eivät hyväksy oman lauman ulkopuolella olevia uroksia. Rauhallisia ja varmoja olemukseltaan. Jonkin verran vartiointivaistoa, haasteellisia kouluttaa, osalla voimakas riistavietti.
- Älykäs, itsepäinen, varautunut, rauhallinen, omiin ihmisiin kiintyvä, muuten vieraita ihmisiä välttävä.
- Hyvä. Ei ole merkittäviä luonneongelmia.
- Positiivisia kokemuksia, olemme kohdanneet hyväluonteisia amerikanakitoja.
- Aggressiivisuutta alkanut esiintyä lisää ja ns. turhia lopetuksia tullut. Tämä johtuu omistajien tietotaidoista. Ns. uusien sukupolvien koirat omaavat mielestäni räjähdysherkemmän luonteen kuin vanhemman kannan edustajat. Arkuuttakin on mielestäni tullut enemmän esille, joka johtaa loppukädessä aggressiiviseen käytökseen.
- Ongelmakoirat on harvassa. Suurimmaksi osaksi silloinkin suurin ongelma on ihminen joka koira on kasvattanut, eikä itse koira.
- Hyväluonteisia ihmisiä kohtaan.
- Rotu on haastava ja voimakastahtoinen ja omaa vahtiviettä.
- Hälytyskellot alkoi soida muutama vuosi sitten.
- Yhden perheen koira joka on epäilevä vieraiden suhteen ja kiintyy syvästi omaan perheeseen. Aikuisena itsevarma, kuitenkin pehmeä koira. Ei miellyttämisenhalua, rauhallinen.
- Asiallisesti käyttäytyviä.
- Aika huono. Paljon kuulee huonoa rodun luonteesta ja rohkeus luonnetestien perusteella puuttuvan monilta. Ongelmakäyttäytymistä luonteiden osalta sattuu enemmän perus rivi-harrastajien koirille, jotka eivät seuraa rodun tilannetta ja koirat ovat vain kotikoiria.
- Yleinen mielikuva on hyvä! Luonne on hyvin ihmisystävällinen ja avoin.
- Hyväluonteisia. Toiset antaneet lähestyä helposti, jotkin olleet pidättyväisempiä, mutta yhtään rähisijää en ole kohdannut.
- Hieman huolestuttava yleiskuva. Arkojen yksilöiden osuus on kasvanut. Käytösongelmat lisääntyneet, mikä johtuu osittain siitä, että ihmiset eivät ymmärrä mitä rotu vaatii.
- Rotu on silloin parhaimmillaan kun se saa olla oman perheensä kanssa. Aivan mahtava rotu lasten kanssa. Uskollinen ja suojeleva omaa perhettään kohtaan, vieraita ihmisiä kohtaan pidättyvä. Ei tule toimeen samaa sukupuolta olevien kanssa.
- Olen nähnyt vain ja ainoastaan hyvin käyttäytyviä amerikanakitoja. Remmirähjäjiä en ole nähnyt.
- Oman perheen koira, todella lojaali. Kotona rauhallinen. Jotkut pidättyväisiä vieraita ihmisiä kohtaan. Huonolla kasvatuksella saadaan koirasta negatiivisia puolia esille. Ei ole jokamiehen koira, ei kestä alistamista ja simputtamista. Riistaviettinen. Oman arvonsa tunteva, ei miellyttämishaluinen.
- Pääpiirteittäin hyvä, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.
- Kiltti ja sosiaalinen.
- Huomattavasti poikkeava normaalista seurakoirasta. Dominoiva, mutta rauhallinen ja pehmeä. Tämä tuo haastetta kasvatukseen ja koulutukseen. Liialliseen pehmeuteen tulisi kiinnittää huomiota. Kasvattajilta vastuunottoa sen suhteen millaisiin koteihin pentuja antaa. Toivoisin yhdistyksen selvittävän vihaisten koirien osalta sitä, mistä syystä koirat ovat olleet aggressiivisia. Ovatko ne olleet pelokkaita ja puolustaneet itseään puremalla vai dominoivia koiria, jotka saaneet vallan perheessä?
- Ollaan menty huonompaan suuntaan. Luonnetestitulokset eivät ole mairittelevia varsinkaan urosakitoilla. Yllättävän arkoja.
- Vieraskoira-aggressiivisuutta on saatu pois niin tilalle on saatu arkoja ja/tai ihmisvihaisia, kehityssuunta siis huonompaan.
- Ei tarvitse olla lapanen muille koirille, mutta pitää olla ihmisystävällinen.
- Yksinolo-ongelmia, yliaktiivisia sekä ihmisvihaisia akitoja. Rodun maine on huono.
- Huolestuttava.
- Melko itsenäinen & temperamenttinen, vaatii omistajaltaan paneutumista, aikaa ja viitseliäisyyttä.
- Kasvattajat saivat harkita minkälaisia yhdistelmiä tekevät. Luonne huono ja ulkonäkö kaukana ihanteesta.
- Tilanne luonteen osalta hyvä, mutta väärin ymmärretty. Vaikeasti tulkittava rotu hiljaisuuden ja vähäeleisyytensä vuoksi ja sen takia rodun edustajat tarvitsisivat osaavat kädet kasvattamaan/omistamaan ja kouluttamaan niitä.

- Vieraskoira-agressiivisia ja pidän sitä normaalina. Ihmisiin epäluuloisesti suhtautuvia näkee enempi mitä ennen. En ole nähnyt yhtään ihmiselle aggressivista, mutta olen kuullut purematapauksista.
- Käsitys luonteesta on muuttunut. Alussa kasvattajat antoivat liian kiltin ja helpon kuvan. Koiran saavuttua perheeseen ymmärsin, ettei kyseessä ole rotu, jollaiseen olin ihastunut. Erittäin haasteellinen, eikä sovi perhekoiraksi varsinkaan lapsiperheeseen eikä kerrostaloon, eikä ole paras vaihtoehto nuorelle sinkkuihmiselle. Vaatii vastuuntuntoisen ja kokeneen omistajan. Luonteissa on suuria yksilöllisiä eroja. Olen todella huolestunut rodun tulevaisuudesta, mutta valonpilkahduksia on nähtävillä.
- Vieraskoira-agressiivinen, juro, ennalta-arvaamaton.
- On menty enemmän "seurakoiramaiseen". Halutaan helpompia, helposti lähestyttäviä kaikkien kavereita. Ei ymmärretä rodun taustaa ja sen tuomia luonneominaisuuksia. Tästä seurauksena on alkanut esiintyä arkuutta, liikaa pehmeyttä. Samalla on kadotettu niitä amerikanakitamaisia ominaisuuksia joihin lasken jäyhyyden vieraille, vahtivietti, tietty itsenäisyys.
- Hyvä perustilanne. Pääosin hyväluonteisia koiria oikeissa käsissä.
- Pääosin hyvä, mutta varsinkin vieraskoira-agressiivisuus ja koirien arkuus, ja sen myötä aiheutuneet ongelmat ovat olleet "tapetilla" viime aikoina.

Kysely amerikanakitojen omistajille, alkuvuosi 2014.

Kooste vastauksista.

1. Millainen mielikuva teillä on rodun yleisilanteesta luonteen osalta?

- Vastauksia 68 kappaletta, vastaajilla ainakin 102 amerikanakitaa (kaikki vastaajat eivät ilmoittaneet omistamiensa amerikanakitojen määrää).

Muiden sanomaan/kuulopuheisiin/luettuun perustuvat mielikuvat:

- Olen kuullut monen olevan huolissaan siitä, mihin rotu on luonteen osalta menossa.
- Vähän äreä, ei kovin seurallinen, kova luonne.
- Pehmeitä yksilöitä ja ongelmakäytöstä sekä koiria "väärillä" omistajilla.
- Yleismaine pelottava; hankala ja jopa aggressiivinen ja vihaa muita koiria.
- Olen hiukan huolissani rodun tulevaisuudesta luonteen osalta.
- Yleisesti ottaen hyvä, mutta epävarmuus, arkuus ja pelko-aggressiivisuuden tuomat ongelmat tuntuu yleistyneen.
- Ihmisiin kohdistuvat purematapaukset ovat lisääntyneet tai tulleet enemmän tietoisuuteen. Epäselvää, onko syy koirien luonteessa vai omistajien kyvyttömyydessä.
- Olen kuullut sellaisia tarinoita amerikanakitoista, että jos omat koirani käyttäytyisivät ko. tavalla, olisin aika hämilläni.

Omiin ajatuksiin ja kokemuksiin perustuvat vastaukset:

- Huolestuttava, luonne ei ole helpoimmasta päästä. Ihmisten epätietoisuus todellisesta luonteesta. Ei ole palveluskoira eikä työkoira.
- Rotu on haastava, sillä Amerikan Akitan luonteeseen ei kuulu miellyttäminen, joten koulutuksessa eivät päde perinteiset metodit.
- Itsevarma, vahva ja rohkea, peruskiltti koira, joka saattaa suhtautua asioihin eri tavalla.
- Joukkoon mahtuu ihmisrakkaita nalleja, vieraista piittaamattomia, vieraita kohtaan varautuneita mutta myös ihmisille aggressiivisia.
- Normaalkäyttöksiä koiria. Osalla hieman pidättyväisyyttä, tätä en pidä ongelmana. Yhtään aggressiivista amerikanakitaa en ole tavannut.
- Tilanne on hyvä. En ole henkilökohtaisesti törmännyt ongelmatapauksiin. Mielikuva on siis hyvin positiivinen.
- Rauhallisia ja hyväluonteisia, eivät tahallaan aiheuta rähinää.
- Kohtalainen. Jalostustoiminnassa keskityttävä nyt ulkonäön sijasta koiraan, koska ei -toivottuja luonteenpiirteitä tulee enemmän esille.
- Itsevarmoja ja rauhallisia sekä vieraskoira-aggressiivisia. Joukkoon mahtunee kuitenkin sekä arkoja että ylisosiaalisia koiria.
- Näkemäni karhu/susitestin perusteella jäin miettimään rotua. Isoja vahvoja koiria, monet lähes "pissasi alleen", miten näiden kanssa pärjätään arjessa?
- Mielikuvani rodun luonteen yleisilanteesta on tällä vielä hyvä. Mutta valitettavasti suunta, johon olemme menossa, ei ole pelkästään positiivinen. Olemme kuulleet useita tapauksia joissa astutettavia koiria valittaessa painotetaan ulkonäöllisiä ja näyttelymenestykseen perustuvia syitä.

Samoin luonnetesteille laitetaan massiivinen painoarvo tutkimatta mitä testattiin suhteessa rodun alkuperäiseen käyttötarkoitukseen. Välillä tuntuu että pentueen vanhempia valittaessa ei ole kiinnitetty huomiota siihen mitä rotua ollaan jatkamassa.

- Eivät nämä taida joka perheen koiria olla.
- Jalostuksessa lähdetty osittain väärille urille. Luonteet vaihtelevat aika tavalla rodun sisällä. Osittain johtunee vääristä kasvatusmenetelmistä ja osaamattomista omistajista ilman tukea.
- Suhteellisen paljon löytyy aggressiivisia koiria.
- Amerikanakitojen luonteet ovat kääntyneet laskuun ja moni ei suorita luonnetestiä hyväksytysti.
- Mielestäni luonteet ei juurikaan ole muuttuneet. Suurin syy kuulemiini ongelmiin on omistajien taitamattomuus käsitellä Aa:n kaltaista koiraa, liian ylimalkaiset kasvattajan ohjeet.
- Amerikanakitoja myydään väärille ihmisille.
- Luonne on hyvä. Hieman alkaa olla pehmeämpiä amerikanakitoja, mutta muuten aa:n luonteessa ole mitään vikaa. Rodussa on pystytty pitämään näiden ihanasta, omapäisestä luonteesta kiinni eikä niistä saisikaan tehdä mitään kultaisianoutajia!
- Pääasiassa asiallisesti käyttäytyviä nallekarhuja. Jonkin verran aggressiivisia ja jonkin verran arkoja. Ihmisystävällisiä, omaa reviiriä puolustavia, uusiin asioihin varauksella suhtautuvia.
- Rauhallinen koira.
- Yhä enemmän näkyy ns helpompia koiria, jotka vaikuttavat sopeutuvan mukavasti "kaupunkielämään". Eivät varmasti kokemattoman perheen ensikoiria, mutta ei hankalimmastakaan päästä rotuja
- Ongelmia enemmän uroksilla kuin nartuilla. Ihmiseen kohdistuvaa aggressiota lähinnä. Tuntuvat olevan liian arkoja ja epävarmoja.
- Jonkin verran pidättyväisiä vieraita kohtaan, perheenjäsenille ystävällisiä, yrittää usein ottaa johtajan aseman perheessä. Urokset eivät hyväksy oman lauman ulkopuolella olevia uroksia. Rauhallisia ja varmoja olemukseltaan. Jonkin verran vartiointivaistoa, haasteellisia kouluttaa, osalla voimakas riistavietti.
- Älykäs, itsepäinen, varautunut, rauhallinen, omiin ihmisiin kiintyvä, muuten vieraita ihmisiä välttävä.
- Hyvä. Ei ole merkittäviä luonneongelmia.
- Positiivisia kokemuksia, olemme kohdanneet hyväluonteisia amerikanakitoja.
- Aggressiivisuutta alkanut esiintyä lisää ja ns. turhia lopetuksia tullut. Tämä johtuu omistajien tietotaidoista. Ns. uusien sukupolvien koirat omaavat mielestäni räjähdysherkemmän luonteen kuin vanhemman kannan edustajat. Arkuuttakin on mielestäni tullut enemmän esille, joka johtaa loppukädessä aggressiiviseen käytökseen.
- Ongelmakoirat on harvassa. Suurimmaksi osaksi silloinkin suurin ongelma on ihminen joka koiraa on kasvattanut, eikä itse koira.
- Hyväluonteisia ihmisiä kohtaan.
- Rotu on haastava ja voimakastahtoinen ja omaa vahtiviettä.
- Hälytyskellot alkoi soida muutama vuosi sitten.
- Yhden perheen koira joka on epäilevä vieraiden suhteen ja kiintyy syvästi omaan perheeseen. Aikuisena itsevarma, kuitenkin pehmeä koira. Ei miellyttämisenhalua, rauhallinen.
- Asiallisesti käyttäytyviä.
- Aika huono. Paljon kuulee huonoa rodun luonteesta ja rohkeus luonnetestien perusteella puuttuvan monilta. Ongelmakäyttäytymistä luonteiden osalta sattuu enemmän perus rivi-harrastajien koirille, jotka eivät seuraa rodun tilannetta ja koirat ovat vain kotikoiria.
- Yleinen mielikuva on hyvä! Luonne on hyvin ihmisystävällinen ja avoin.
- Hyväluonteisia. Toiset antaneet lähestyä helposti, jotkin olleet pidättyväisempiä, mutta yhtään rähisijää en ole kohdannut.

- Hieman huolestuttava yleiskuva. Arkojen yksilöiden osuus on kasvanut. Käytösongelmat lisääntyneet, mikä johtuu osittain siitä, että ihmiset eivät ymmärrä mitä rotu vaatii.
- Rotu on silloin parhaimmillaan kun se saa olla oman perheensä kanssa. Aivan mahtava rotu lasten kanssa. Uskollinen ja suojeleva omaa perhettään kohtaan, vieraita ihmisiä kohtaan pidättyvä. Ei tule toimeen samaa sukupuolta olevien kanssa.
- Olen nähnyt vain ja ainoastaan hyvin käyttäytyviä amerikanakitoja. Remmirähjääjiä en ole nähnyt.
- Oman perheen koira, todella lojaali. Kotona rauhallinen. Jotkut pidättäytyväisiä vieraita ihmisiä kohtaan. Huonolla kasvatuksella saadaan koirasta negatiivisia puolia esille. Ei ole jokamiehen koira, ei kestä alistamista ja simputtamista. Riistaviettinen. Oman arvonsa tunteva, ei miellyttämishaluinen.
- Pääpiirteittäin hyvä, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.
- Kiltti ja sosiaalinen.
- Huomattavasti poikkeava normaalista seurakoirasta. Dominoiva, mutta rauhallinen ja pehmeä. Tämä tuo haastetta kasvatukseen ja koulutukseen. Liialliseen pehmeuteen tulisi kiinnittää huomiota. Kasvattajilta vastuunottoa sen suhteen millaisiin koteihin pentuja antaa. Toivoisin yhdistyksen selvittävän vihaisten koirien osalta sitä, mistä syystä koirat ovat olleet aggressiivisia. Ovatko ne olleet pelokkaita ja puolustaneet itseään puremalla vai dominoivia koiria, jotka saaneet vallan perheessä?
- Ollaan menty huonompaan suuntaan. Luonnetestitulokset eivät ole mairittelevia varsinkaan urosakitoilla. Yllättävän arkoja.
- Vieraskoira-aggressiivisuutta on saatu pois niin tilalle on saatu arkoja ja/tai ihmisvihaisia, kehityssuunta siis huonompaan.
- Ei tarvitse olla lapanen muille koirille, mutta pitää olla ihmisystävällinen.
- Yksinolo-ongelmia, yliaktiivisia sekä ihmisvihaisia akitoja. Rodun maine on huono.
- Huolestuttava.
- Melko itsenäinen & temperamenttinen, vaatii omistajaltaan paneutumista, aikaa ja viitseliäisyyttä.
- Kasvattajat saivat harkita minkälaisia yhdistelmiä tekevät. Luonne huono ja ulkonäkö kaukana ihanteesta.
- Tilanne luonteen osalta hyvä, mutta väärin ymmärretty. Vaikeasti tulkittava rotu hiljaisuuden ja vähäeleisyytensä vuoksi ja sen takia rodun edustajat tarvitsisivat osaavat kädet kasvattamaan/omistamaan ja kouluttamaan niitä.
- Vieraskoira-aggressiivisia ja pidän sitä normaalina. Ihmisiin epäluuloisesti suhtautuvia näkee enempi mitä ennen. En ole nähnyt yhtään ihmiselle aggressivista, mutta olen kuullut purematapauksista.
- Käsitys luonteesta on muuttunut. Alussa kasvattajat antoivat liian kiltin ja helpon kuvan. Koiran saavuttua perheeseen ymmärsin, ettei kyseessä ole rotu, jollaiseen olin ihastunut. Erittäin haasteellinen, eikä sovi perhekoiraksi varsinkaan lapsiperheeseen eikä kerrostaloon, eikä ole paras vaihtoehto nuorelle sinkkuihmiselle. Vaatii vastuuntuntoisen ja kokeneen omistajan. Luonteissa on suuria yksilöllisiä eroja. Olen todella huolestunut rodun tulevaisuudesta, mutta valonpilkahduksia on nähtävillä.
- Vieraskoira-aggressiivinen, juro, ennalta-arvaamaton.
- On menty enemmän "seurakoiramaiseen". Halutaan helpompia, helposti lähestyttäviä kaikkien kavereita. Ei ymmärretä rodun taustaa ja sen tuomia luonneominaisuuksia. Tästä seurauksena on alkanut esiintyä arkuutta, liikaa pehmeyttä. Samalla on kadotettu niitä amerikanakitamaisia ominaisuuksia joiksi lasken jäyhyyden vieraille, vahtivietti, tietty itsenäisyys.
- Hyvä perustilanne. Pääosin hyväluonteisia koiria oikeissa käsissä.

- Pääosin hyvä, mutta varsinkin vieraskoira-agressivuus ja koirien arkuus, ja sen myötä aiheutuneet ongelmat ovat olleet "tapetilla" viime aikoina.

2. Millainen oma koiranne on mielestänne luonteeltaan?

- vastaukset 102 amerikanakitasta. Vastaukset ovat hyvin erityyppisiä ja -pituisia ja vastaajat ovat selkeästi kuvanneet koiransa luonteesta keskenään eri puolia, niitä jotka juuri sen koiran kanssa ovat eniten pinnalla.

- Viiden koiran kohdalla vastaus kokonaisuutena oli selkeästi negatiivinen, vaikka useimmissa niissäkin oli myös positiivisia asioita. Kokonaisuus ja kokemus ko. koirasta oli kuitenkin selkeästi mollivoittainen.

- 84 koiraa kuvailtiin kokonaisuutena positiivisin termein sen suhteen, miten rotu on vastannut omistajan odotuksia sekä koirien arkikäytöksen suhteen oman perheen parissa. Näistäkin koirista osalla oli mainittu myös negatiiviseksi tulkittavia asioita, mutta pääsääntöisesti vastaaja otti koiran vähemmän helpot ominaisuudet rotuun kuuluvana.

- 20 koiraa kuvailtiin suhtautumisessa vieraisiin ihmisiin sanalla varautunut tai muin vastaavin termein, aina tai joskus. Näin vastanneista valtaosa ei pitänyt varautuneisuutta ongelmana, vaan rodun luonteeseen kuuluvana asiana.

- 17 koiraa kuvailtiin vieraskoira-aggressiiviseksi (dominoiviksi muille koirille tms.) joko aina tai vain vastakkaista sukupuolta olevalle tai joillekin tietyn tyyppisille koirille. Valtaosa vastauksista ei käsitellyt asiaa lainkaan ja useista vastauksista välittyi se kuva, että jonkinasteista vieraskoira-aggressiivisuutta pidetään ehkä niin itsestään selvänä, ettei sitä edes mainittu. Aiheesta kommentoivat lähinnä ne, joiden koira on erittäin vieraskoira-aggressiivinen sekä ne, joiden koira on sosiaalinen vieraiden suhteen (11 kpl).

- 44 koiraa kuvailtiin perhekeskeiseksi, omalle perheelle omistautuvaksi, perhekoiraksi.

- 35 koiraa kuvattiin sanoilla avoin, ihmisrakas, rakastava, ystävällinen, iloinen tai seurallinen.

- Suhtautuminen lapsiin mainittiin erikseen 12 koiran kohdalla. Näistä 1 takaa-ajava konttaavaa lasta kohtaan, 1 ei tule toimeen naapurin lasten kanssa ja 1 ei siedä lapsia. 9 tulee hyvin toimeen lasten kanssa/rakastaa lapsia.

- Sana pehmeä mainittiin 11 koiran kuvauksessa.

- Sana arka tai epävarma yms. mainittiin 10 koiran kohdalla.

- Sana kiltti tai helppo mainittiin 19 koiran kuvauksessa.

- Sana iloinen, seurallinen tai leikkisä yms. mainittiin 25 koiran kuvauksessa.

- Sana itsepäinen, itsenäinen ja ei-miellyttämishalua mainittiin 15 koiran kohdalla.

- 6 koiraa kuvattiin miellyttämishaluisiksi.

- Sanaa rauhallinen käytettiin 20 koirasta.

- 17 koiraa kuvattiin vahtiviettiseksi.

Pääsääntöisesti negatiivisen kokemuksen koirastaan saaneet vastaajat kuvasivat koiransa seuraavasti:

- Ei omaa rodulle tyypillistä arvokasta käytöstä eikä rauhallisuutta vaan se kaikki on ladattu toimintakykyyn ja vahtiviettiin. Neuroottinen "päivystäjä", ihmisille mitä ihanin persoona, toisille uroksille teurastaja.
- Epävarma. Nuolee oman porukan, vieraiden ja kaikkien muidenkin ihmisten kädet ja naaman ja mitä hihnassa joskus puolittuja koiria nähnyt: suupielet.
- Hiukan arka, heikkohermoinen ja juro. Arkuuden peittää sähläämiseen ja riemuun. Arjessa helppo, tottelevainen ja miellyttämisen halua. Vierakoira-aggre ei ole korostunut. Leikkii paljon. En usko että voisi purra ketään. Ei valikoi ihmisiä vaan on kaikille ystävällinen
- 1,5 vuotiaaksi luonne oli ihastuttava. Alkoi esiintyä ylläriehakasta ihmistenkohtaamista, läähätystä, ulinaa. On silti kaikille ihmiselle ystävällinen ja haluaa ihmisten seuraan. Hermorakenne on "rikki". Ei vieraskoira-agrea.
- Pidättyväinen vieraita kohtaan. Tietyllä tapaa arka, mutta samalla hyvin dominoiva ja arvaamaton. Todella vahva vartiointivietti. Koira, jonka hankin harrastuskoiraksi, oli jotain aivan muuta.

Kokonaisvastauksessa positiiviseen sävyyn koirastaan kertoneiden kommentteja, joilla kuitenkin kommenttien tiivistelmistä vaikuttaa negatiiviselta:

- Yrmeä ja isolla egolla varustettu, herkkä uusille asioille. Kotioloissa ihana sylikoira. Ei siedä lapsia, myös aikuisia vieraita vastaan varautunut.
- Epäilevä, epävarma, pelkuri, lojaali, ystävällinen, hauska, huumorintajuinen. Nauttii omasta seurastaan. Ei jaksakaan olla kiinnostunut esim. leikeistä.

Positiiviseen sävyyn koirastaan kertoneiden kommentteja, joissa selkeä positiivinen yleiskuva:

- Varautunut, leikkisä, lempeä niitä kohtaan, jotka on ottanut omakseen, vieraskoira-aggressiivinen.
- Seurallinen, kaikki pitävät koirastani ja koirani heistä.
- Iloinen ja mukaan tempautuva oman perheen kesken. Varautunut vieraiden kanssa. Konttaavaa lasta kohtaan ollut takaa ajava. Toiset koirat ottaa vastaan hyväksyvästi.
- Herkkä ja pehmeä koira. Kotona ja tuttujen seurassa mitä rakastettavin, lempein ja helpoin koira. Vieraiden ihmisten seurassa vaihtelevasti. Toisille koirille ei ole osoittanut aggressiivisuutta.
- Pehmeä. Vieraita ihmisiä kohtaan varautunut. Stressaa oudoissa tilanteissa (helpottanut iän myötä). Toisia koiria kohtaan vaihteleva.
- Erittäin rauhallinen ja ihmisrakas. Tulee hyvin toimeen lastenkin kanssa.
- Peloton, rohkea, omistajaa kohtaan kiintyvä ja rakastava koira. Kodin ja tontin vartioiminen henki ja elämä.
- Vahvahermoinen, voimakasluontoinen, tyyni ja rauhallinen, vieraista piittaamaton, pidättyväinen olematta epäluuloinen, leikkisä, yhden ihmisen koira. Erittäin vieraskoira-agressiivinen.
- Erittäin ihmisrakas, lempeä, rauhallinen, kiltteyden perikuva. Erittäin vieraskoira-agressiivinen.
- Iloinen, leikkisä, terävähäkö, epäluuloinen vieraita kohtaan olematta hyökkäävä, perheuskollinen. Ei mainittavaa vieraskoira-agressiivisuutta.
- Pehmeä, ns. "helppo kotikoira". Ihmisille avoin, ei vahti- eikä riistaviettinen. Ei pelkää uudenvuoden raketteja. Pentuna säikähtänyt kovassa tuulessa heiluvaa muovia, joka vahvistanut pelkotilaa tuulessa liehuville kankaille.

- Juuri sellainen, millainen kuva minulla on amerikanakitasta. Hieman pidättyväinen. Melko rohkea, pystyy toimimaan oudoissa tilanteissa. Jonkin verran vahtiviettä.
- Aivan uskomaton persoona, parhaat palat rodusta.
- Leikkisä, iloinen mutta silti arvokas käytös ja rauhallisuus.
- Oman porukan kesken mukava ja leppoinen. Vieraiden kanssa varautunut, mutta ne joihin on tutustunut muistaa aina. Vieraista koirista sietää nartut, varsinkin isokokoiset, mutta uroksia ei lainkaan.
- Rauhallinen, utelias, itsevarma, ei rähise muille koirille. Kiltti ja tottelevainen.
- Hieman arka, joitain ihmisiä arasteleva mutta kiltti. Omalle perheelle uskollinen ja iloinen.
- Tyypillinen rotunsa edustaja, joskus äkkipikainen ja raju kaveri. Rohkea ja peloton, palautuu nopeasti. Kotioloissa rauhallinen ja osaa rauhoittua.
- Pidättyväinen, rauhallinen ja tasainen. Oma perhe ja läheiset kaikki kaikessa, osoittaa selvästi ettei välitä / kiinnostu vieraista ihmisistä. Miellyttämishalua ei löydy, itsepäinen ja itsevarma.
- Kaikkien ihmisten kaveri, tykkää rapsutteluista ja silittelystä. Muutaman kerran yllättäen urahtanut ihmiselle. Säheltäjä ja itsepäinen.
- Rauhallinen, iloinen, leikkisä ja perussosiaalinen, perhekeskeinen ja lapsirakas, lojaali, sitoutuva, luotettava, tottelevainen, oman arvonsa tunteva, itsepäinen, harkitseva, suojeleva, joka tilanteen "poliisi". Vieraita kohtaan osittain pidättäytyvä, osittain erittäin avoin ja sosiaalinen. Ei ikinä aggressiivinen vieraita kohtaan. Tuntemattoman koiran kohtaamisen riippuu vastakkaisen osapuolen suhtautumisesta. Suhtautuu uusiin tilanteisiin varauksellisesti.
- Reipas ja avoin. Menee rohkeasti ottamaan asiasta selvää, Leikkisä, suojeleva, peloton.
- Vilkas, ihmisrakas, aivan ihana sohvakoira.
- 2x koirat ystävällisiä, suojelevia, hyvän itsetunnon omaavia.
- Dominoiva, vieraita kohtaan välinpitämätön. Hillitty vahtivietti. Ei "tositilanteessakaan" käy ihmisten päälle. Herkkä ottamaan mittaa itsensä kokoisista tai isommista vierasta koirista. Rauhallinen, hillitty ja nopeasti oppiva. Ei miellyttämishalua.
- 2 x koirat lempeitä vieraille tutustumisen jälkeen.
- Mukava ja helppo koira, tulee hyvin toimeen ihmisten kanssa. Ei reagoi vastaantuleviin ihmisiin ja koiriin.
- Omat koirani ovat ja ovat olleet juuri sitä mitä rodulta odotinkin.
- Avoin, ystävällinen niin ihmisiä kuin muita koiria kohtaan, herkkä, palautuu nopeasti uusista jännittävästä tilanteista tai jos säikähtää jotain, itsepäinen, kyllästyy helposti, iloinen.

- 2 x koirat omapäisiä, rohkeita sekä rakastavia. Kummankin luonne aivan mahtava, en vaihtaisi mitään pois. Itsenäisiä, vartioivia, omapäisiä.
- Rauhallinen, valpas, joskus vieraita ihmisiä kohtaan hieman pidättyväinen mutta ehdottoman ihmisystävällinen, utelias mutta saisi olla hieman itsevarmempi, itsepäinen ja "kuuro" halutessaan. Dominoiva muita koiria kohtaan, sietää niitä kuitenkin.
- Kotioloissa äärimmäisen kiltti ja ihmisystävällinen, ei kuitenkaan mikään "halinalle". Ei pienintäkään aggressiivisuuden elettä ihmistä kohtaan, ei vieraita eikä omia. Vieraille nartuille aggressiivinen. Paukkuarka: kesällä ukkonen ja talvella kun lumet tippuu katolta.
- Iloinen, utelias, pitkämuistinen. Joskus joissain tilanteissa turhan säikky/varovainen. Vieraskoira-agressiivinen.
- Rauhallinen ja kiltti koira vaikkakin joskus saa " hepuleita".
- Kuin suoraan rotumääritelmästä. Hiljainen, rauhallinen, omanarvon tunteva, omaa perhettä ja läheisiä tuttuja kohtaan erittäin rakastava, vieraita kohtaan pidättyväinen. Ei aggressiivinen, puolustaa omaa reviiriä. Lapsirakas.
- Itsevarma oman perheen halinalle. Vartioi. Vieraita ei noteeraa.
- Hyväluontoinen: tasainen, rauhallinen, välillä leikkisä, välillä hakeutuu omaan rauhaan. Avoin ja ystävällinen ihmisille, mutta vartioi reviiriään vierailta.
- Entinen tarhakoira arka ja pidättyväinen, mutta ystävällinen ihmisille joihin on saanut tutustua. Murisee vieraille, voi käydä haistamassa, mutta ei anna koskea. Ei ole yrittänyt purra tai näykkäistä ketään. Kotona rauhallinen ja leikkisä ja tulee perheenjäsenten kanssa hyvin toimeen. Ei pelkää ääniä, antaa hyvin käsitellä.
- Iloinen, varautunut, helposti innostuva, vieraskoira-aggressiivinen, älykäs, nopeasti oppiva, jääräpäinen,
- Rauhallinen velmu, viisas, hiukan jääräpäinen, itsenäinen mutta hiukan arka.
- Luonne on erinomainen, rauhallinen, ei hauku, ei ole koira-aggressiivinen, suhtautuu ihmisiin ystävällisesti.
- Rauhallinen, vaatimaton ja tottelevainen, mutta myös omapäinen. Suhtautuu avoimesti uusiin ihmisiin ja tilanteisiin, rohkea ja peloton.
- Erittäin avoin ja suhtautuu mielenkiinnolla uusiin asioihin. Arkuutta ei ole esiintynyt.
- Varautunut vieraille, varsinkin miehille. Menee itse tutustumaan kun on valmis. Suojeleva, suoraviivainen ja vähän huumorintajuton. Hyvin mukavuudenhaluinen ja laiska. Ennalta-arvattava, lempeä nallekarhu. Hyvin perhekeskeinen.
- Sosiaalinen, iloinen. Ottaa tuntemattomatkin vastaan häntä heiluen. Nopea, ketterä ja hyvin liikkuvainen. Miellyttämishaluinen ja viisas.

- Lauhkea kuin "lammas", omaa tahtoa on mutta silti kiltti kaikille. Ystävällinen "pieni sylikoira" joka kaipaa hellyyttä.
- Ystävällinen kaikkia ihmisiä kohtaan. Oma perhettä kohtaan erittäin lempeä ja tottelevainen, uskollinen. Itsepäisyyttä ilmenee leikkitalanteissa, mutta antaa periksi tarvittaessa.
- Luotettava, omanarvontuntoinen, rauhallinen. Rodulle tyyppillisesti lyhyt sytytyslanka.
- Rodulle tyyppinen. Käyttäytyy esimerkillisen viileästi ei-kenenkään-maalla. Vahtii hillittyyn tyyliin ja vihaa vieraita koiria. Ihmisille ystävällinen, mitä pienempi sitä parempi.
- Itsenäinen sekä itsekäs ja Ihmisrakas, ei epäluuloinen vieraita kohtaan. Epäluuloinen joitain asioita kohtaan, esim. pulkat, pimeässä erikoisemmat näyt. Rauhallinen. Tulee toimeen eri sukupuolta olevien koirien kanssa. Ei ruoka-agressioita. Ei miellyttämisenhalua. Hyvin älykkään oloinen!
- Omaan perheeseen kiintynyt, huomionkipeä. Luonteessa epävarmuutta ja toisia uroksia kohtaan dominoiva. Miellyttämisenhalua löytyy jonkun verran. Epäluuloinen vieraita ihmisiä kohtaan ja lämpenee hitaasti vieraille.
- Rauhallinen ja ego kohdillaan.
- Oikein miellyttävä. Melko pehmeä, ystävällinen, todella sopeutuvainen. Arjessa todella helppo ja huomaamaton. Pidättyväinen tuntemattomia kohtaan, mutta omiinsa kiintyy syvästi. Iloinen hömelö!
- Leikkisä, ystävällinen, touhukas, lempeä ja järkevä.
- Omanarvontuntoinen, rauhallinen ja kiltti, koko perheen nallukka. Toisista uroksista ei pidä. Helppo koira, joka innostuu kaikesta puuhailusta ja mielellään lenkkeilee.
- Aivan ihana luonne, ei säiky vieraitakaan asioita, rauhallinen, mutta tarvittaessa luonnottakin löytyy. Miesten kanssa kestää pitempään tulla kaveriksi kuin naisten kanssa, lapsia rakastaa yli kaiken.
- Koira-agressiivinen, omaa laumaa rakastava sylikoira, kaikkien ihmisten kanssa toimeen tuleva.
- Tykkää kaikista ja kaikesta, ei säiky suuremmin yllättäviäkin ääniä tai tilanteita, haluaa olla kaikkialla mukana missä oma perhekin, nopea oppimaan, jääräpäinen.
- Avoin kaikille ihmisille. Samaa sukupuolta olevia koiria ei hyväksy helposti. Miellyttämisen haluinen, oppii helposti. Rakastaa yli kaiken lapsia. Riistaviettiä. Sisällä helppo ja rauhallinen. Vahtiviettiin.
- Hieman pidättyväinen joillekin vieraille ihmisille, tarvitsee aikaa tutustua. Hyväksyy kaikki koirat. Helppo kouluttaa, miellyttämisenhaluinen pusukone. Rakastaa perheen lapsia. Ikinä ei ole kellekään ihmiselle murahtanut eikä näytellyt hampaita. riistaviettinen. Sisällä helppo ja rauhallinen. Vahtiviettiin.
- Avoin kaikille ihmisille sekä rodusta riippumatta nartuille. Muista uroksista ei ole kokemusta. Todella helppo, miellyttämisen haluinen ja rakastaa omaa perhettään pyyteettömästi. Rakastaa lapsia. Hieman ollut vuoden iässä haasteena vetäminen taluttaessa, mutta loppujenlopuksi oppi helpolla senkin pois. Kova vahtivietti. Enemmänkin pehmeä kuin kovaluontoinen.

- Voimakastahtoinen ja omaan päämäärään pyrkivä, mutta terveysellisellä tavalla. Reviiritietoinen ja omaa vartiointia, hyväksyy vain valittuja koira lähelleen. Ihmisiä rakastaa.
- Pehmeähkö, tulee laumassa toimeen kaikkien kanssa, voi luottaa vieraan/tuntemattoman koiran kanssa. Miellyttämishaluinen ja helläsydäminen. Vartioi.
- Rauhallinen, sosiaalinen ja kiltti, tulee toimeen kaikkien ihmisten ja lasten kanssa. Pehmeä.
- Rauhallinen, dominoiva, vieraskoira-aggressiivinen ja hiukan pidättyväinen. Vartiointiviettä.
- Erittäin ihmisrakas, ei hössötä loputtomasti. Suhtautuu muihin eläimiin hienosti. Ei erityisen riistaviettin. Aika helposti koulutettava, hieman pehmeä luonne. Osittain vieraskoira-aggressiivinen.
- Iloisuus tulee sisältä. Rakastaa tasaisesti ventovieraitakin. "Viilipytty" arjessa. Miellyttämisenhalu on nolla. Itsepäisyyttä ja omanarvon tuntua. Vieraskoira-aggre ei ole korostunutta. Helppo koira.
- Iloinen, tasapainoinen, vieraita kohtaan varautunut, melko aktiivinen, uskollinen. Mielellään haastaisi & provosoisi muita koiria.
- Kotona kiltti ja rakastaa lapsia. Ulkona vartio omia lapsia. Kova vartiovietti sisällä iltaisin. Täydellinen rotu, juuri tällaista hain. Huono on, että ei tule toimeen naapurin lasten kanssa ja vihaa toisia narttuja.
- Suhtautuu ihmisiin hyvin, mutta joitain haluaa aluksi tarkkailla ennen kuin tutustuu.
- Kiltti, rauhallinen, kova vartioimaan tonttia.
- Leikkisä seurailija. Omapäinen, pallohullu.
- Kuin sakemanni. Piippaa, häslää, rakastaa kaikkia. Ohjaajapehmeä, haluaa miellyttää, ahne, helppo kouluttaa.
- Rauhallinen, pidättyväinen, pehmeä, motivoitavissa ja koulutettavissa oikein keinoin. Oma väki kaikki kaikessa. Vahtiviettä sopivasti. Omapäinen. Ei miellyttämishalua.
- 2 koira: Toinen kovempi, toinen pehmeämpi. Pehmeämmällä kovempi vahtivietti, kovempi ei reagoi juuri mihinkään - tietää, ettei todellista hätää ole
- Kiltti, hössöttäjä ja rakastaa ihmisiä, mutta on erittäin herkästi dominoiva ja omanarvontuntoinen.
- Erittäin avoin, valmis tutustumaan kaikkiin koiriin ja ihmisiin, jotkut uudet tilanteet tai äänet ensin vähän pelottaa, mutta kaikkea on tutkittu!
- Arka, epäluuloinen uusia asioita kohtaan. Oman porukan kesken erittäin sosiaalinen, leikkisä, tulee toimeen kaikkien eläinten ja useimpien ihmisten kanssa. Erittäin lapsiystävällinen.

3. Onko koiranne luonnetestattu ja jos on, miten hyvin testin tulos vastasi mielikuvaanne koirastanne?

- Vastaukset saatiin 95 amerikanakitasta, joista 78 ei ole testattu ja 17 on. Lisäksi testaamattomista koirista viidelle oli tehty ennen luovutusikää pentutesti.

- 17 luonnetestattun amerikanakitän omistajasta kaksi koki, että luonnetestin tulos ei vastannut lainkaan koiran arjen käytöstä ja seitsemän koki, ettei se vastannut koiran käytöstä täysin. Omistajan kokemuksen ja testin tuloksen erot olivat melko tasaisesti ”molempiin suuntiin”, eli osa koki koiran saaneen joistakin osa-alueista sille liian korkeat pisteet, osa taas koki joidenkin osa-alueiden pisteiden olevan koiralle liian alhaiset. lisäksi yksi omistaja koki, että koira testattiin liian nuorena, mistä syystä sen saama testituloks ei vastaa koiran arjen käytöstä. Yhteensä 10/17 luonnetestattun amerikanakitän omistajaa siis koki, ettei testi kertonut koirasta kaikilta osin oikein.

- Seitsemän omistajaa koki luonnetestin vastanneen hyvin koiran käytöstä, vaikka yllätyksiäkin tuloksissa oli.

- Viiden kyselyyn vastanneen amerikanakita oli pentutestattu ennen luovutusikää. Kolme vastaajaa koki, että testin tulos vastaa edelleen hyvin heidän koiransa käyttäytymistä eri tilanteissa. Yksi vastaaja koki, että pentuvaiheessa testin tulos ei vastannut koiran käytöstä, mutta koiran aikuistuesssa kyllä. Yksi vastaaja koki ettei testituloks vastaa koira täysin, mutta hyvinkin suuntaa-antavasti.

4. Millaiset koiranne luonteeseen liittyvät asiat tuovat teille iloa jokapäiväisessä arjessa? Mikä koiranne luonteessa tai käyttäytymisessä on parasta?

- Vastaukset koskivat 85 amerikanakitaa.
- Iloa amerikanakitat tuottavat omistajilleen jopa yllättävänkin samoin tavoin: rodun koirien yleinen iloisuus ja huumorintaju, kotiin tullessa koiralta saatu vastaanoton riehakkuus, mutta toisaalta koiran rauhallisuus ja "kiltteys", "heppous" sekä viisaus ovat asioita, jotka toistuvat yhä uudelleen omistajien vastauksissa.
- myös vartiovietti on omistajien arvostama ominaisuus, mutta samalla arvostetaan myös sitä, että koira ei hauku turhia.
- Voimakkaasti vastauksissa nousee esille myös akitan kiintymys omaan perheeseen/omistajaan.

Vastauksia tiivistettynä:

1. Todella helppo elää yhdessä. Ei ole millään lailla vaativa. Ei hauku.
2. Ei ole ollut mukavampaa koira
3. Koti- ja lenkkeilyelämä sujuu upeasti. Sovitaan hyvin yhteen.
4. Tulee aina iloisesti vastaan. Vartioi muttei hauku liikoja. Kiintymys omistajiin. Tuo huumoria jokapäiväiseen elämään.
5. Rauhallisuus ja lempeys. Ruoanlaittotaidot.
6. Aina innokas, ystävällinen ja rakastava, myös tottelevainen kotikoira.
7. Iloisuus, luotettavuus ja uskollisuus
8. Lempeys, rakastettavuus.
9. Uskollisuus, iloisuus.
10. Helppo kotikoira. On avoin ihmiselle, haluaa leikkiä, iloinen hännänheiluttaja. Ei räyhää.
11. Iloinen hännänheiluttaja. Ei räyhää. Helppo kulkea paikasta toiseen ja erilaisilla kulkuneuvoilla. Kulkee hienosti hihnassa!
12. 2x rauhoittava koira
13. Kiltteys ja leikkisyys.
14. Ei hauku turhia. Sisällä on aika rauhassa, välillä riehaantuu leikkimään. Ei vedä hihnassa.
15. Kotiin tullessa vastassa on iloinen tervehtijä. Tulee ruokaa tehdessä tai syödessä kärkkymään herkkupaloja mutta ottaa kun on saanut luvan. Lenkillä ei rähise. Vahtii ja ilmoittaa.
16. Komea haukkuaani jota käyttää ovikellon soidessa, on iloinen hönöttäjä. Aamuisin hidas heräämään.

17. Ehdoton rakkaudessa omiinsa. Ihana nallekarhu, rakastaa pajaamista ja yhdessäoloa. Totteleekin varsin hyvin.
18. 100% kiintymys ja rakkaus omaan perheeseen. itsenäisyys
19. Perhekeskeisyys, lapsirakkaus, tottelevaisuus, äly, ehdoton tottelevaisuus ja luottamus perhettä kohtaan.
20. Aina valmis lenkille, muttei räjähdä vaikka ei pitkää lenkkiä joka päivä ehdittäisikään tehdä. Sopeutuvainen ja herkkä, välillä riehakas, mutta silti tyyni.
21. 2 x oppii asiat kuin itsestään. Suojelu on oikein mitoitettua. Käsittämättömän pitkä pinna.
22. Tasaisuus, rauhallisuus ja älykkyys. Ei stressaa eikä arkaile.
23. Huumorintaju, ällistytävä tilannetaju, vaatimaton.
24. 2 x avoimia ja tarpeeksi vahtivia. Iloisia.
25. Mukava ja helppo koira. Ei reagoi vastaanulijoihin.
26. Rauhallisuus, huumorintaju
27. Kaikki luonteeseen liittyvä tuo iloa
28. 2 x rauhallisuus, kekseliäisyys, itsenäisyys, ilo ja leikkisyys.
29. Rauhallisuus, syvä kiintymys ja rakkaus
30. Aikataulutus ja täsmällisyys, äärimmäinen viisaus
31. Utelias "työnjohtaja", humoristinen koira
32. Hassuttelija, ymmärtää, kun sille puhutaan.
33. Kiltti luonne ja rauhallisuus.
34. Rakastan joka ikistä akitan luonteenpiirrettä. Hiljaisuus ja rauhallisuus on ihania asioita.
35. Varmuus ja vartiointi, sen kanssa on niin mutkatonta elää.
36. Kiltteys ja rauhallisuus, ei tarvitse olla koko aikaa varpaillaan.
37. Iloinen, touhukas ja seurallinen koiran. Parasta tasapainoisuus kotona.
38. Leikkisyys, seuraan ja kontaktiin hakeutuminen, rauhallinen, oppii nopeasti, iloinen, hauska.
39. Iloa tuovat koiran oivallukset, fiksuus, omistajien/perheen "lukeminen". Parasta on rauhallisuus, tykkää myös olla itseksensä.
40. Ystävällisyys, iloisuus, seurallisuus
41. Läsnäolo tekemättä itsestään numeroa, ei vaadi jatkuvaa huomiota ja tekemistä. Viihtyy omissa oloissaan. Rauhallisuus. Tottelevaisuus ja tietynlainen kurinalaisuus. Omapäisyys ja tahdonvoima.
42. Lempeys, rauhallisuus, tottelevaisuus ja ennalta-arvattavuus. Terapeuttinen koira, lohduttava ja halittava. Luo turvallisuuden tunnetta.
43. Iloisuus, lempeys ja leikkisyys. Huolehtivaisuus ja reippaus!
44. Iloinen kun näkee ihmisiä ja heiluttaa häntään. Haluaa olla siellä missä ihmisetkin ovat.
45. Läheisyyden tarve, iloisuus, lempeys, herkkyys ja tottelevaisuus.

46. Kuuliaisuus, huumorintaju, hellyydenkipeys. Iloisuus, hyvä käytös ja tottelevaisuus. Hyväntuulinen humoristinen olemus.
47. Määrätietoinen, itsevarma, hillitty, viileä, omanarvontunteva. Parasta on örinä ja tepsuttelu!
48. 2x iloisuus, rauhallisuus, itsenäisyys. Älykkyys, suuri kiintymys omaa perhettä kohtaan.
49. Riemu kotiin tullessa, rauhallisuus.
50. Rakkaus mitä jakaa ympärilleen, aina iloinen hännänheiluttaja!
51. Leikkisä, energinen ja tykkää touhuta. Aina niin iloinen.
52. Hurmaava heppu, iloinen ja lämminhenkinen olemus. Rauhallisuus ja innostuneisuus. kärsivällinen ja suvaitseva.
53. 3x valmis kaikkeen toimintaan, jaksaa pitkätkin lenkit mutta rakastaa olla sohvalla, kaipaa läheisyyttä, mutta viihtyy omissakin oloissaan.
54. Huumorintaju, rakkaus ja kiintymys.
55. 3 x riemu aina kohdatessa, helppous! Osaa odottaa vuoroaan, sisällä huomaamattomia.
56. 2x on kotonaan kakkialla, tuo turvallisuutta.
57. Täydellinen ja täynnä iloa, kiltti, luotettava.
58. Rauhallinen, toimii melkein kuin ajatus. Ei ole turhan räksyttävä.
59. Ei pelkää, ei panikoi, on reipas ja avoin luonne. Käyttäytyy aina nätisti, on todella hiljainen. Koira on helppo lukea, kommunikointi sen kanssa on yleensä helppoa.
60. 3x todella kilttejä. Lenkillä helposti hallittavissa. Kotona rauhallisia.
61. Rauhallinen sisällä, aktiivinen ulkona. Vahtii.
62. Perherakas, sohvaperuna, jätemylly ja vartioi kotia.
63. Rauhallisuus arjessa. Hulluttelu ja leikkiminen leluilla.
64. Iloinen, ystävällinen ja tottelevainen. Kotioloissa valloittava ja rakastettava yksilö.
65. Kiltti, tekee rutinoituneet hommat kiltisti, uskoo puheen melko hyvin.
66. Sopivan rauhallinen, ei hauku, helppo lenkkikaveri, hauska luonne.
67. 2x Kiintymys. toimivat lähes poikkeuksetta mallikkaasti tilanteessa kuin tilanteessa. Vahtivietti.
68. 2x Eivät hötkyile turhasta. Ovat rauhallisesti eivätkä säiky.
69. perhekeskeinen pusuttelija. On itsenäinen ja osaa tarvittaessa rauhoittaa.
70. Rauhallinen, seurallinen. Pitää silmällä muttei hössötä.
71. Leikkisyys, huumorintaju, helppo kouluttaa, riistavietti.

5. Millaiset koiranne luonteeseen liittyvät asiat tuovat teille eniten harmia jokapäiväisessä arjessa? Mikä koiranne luonteessa tai käyttäytymisessä aiheuttaa eniten huolta?

Vastaus saatiin yhteensä 85 amerkanakitasta, joista neljä oli käytöksen tai luonteen vuoksi lopetettu tai vaihtanut kotia näistä syistä.

Ei ongelmia, vähän tai harvoin ongelmia oli 47 koiralla.

Ei ongelmia yht. 33 koiraa.

1. 24 x vastausta ei ongelmia/murheita.

Lisäksi:

2. Ei ongelmia, mutta yleisesti amerkanakitoiden luonteessa harmittaa miellyttämishalun puute. Haluaisin, että koiraa voisi pitää irti esim. metsässä ja voisin olla varma, että se tottelee jos tulee vastaanulijoita. Vieraskoira-aggressiivisuus tuo ongelmia siinä suhteessa, ettei voi olettaa että oma koira tulee toimeen muiden koirien kanssa.
3. 2 koira; ei ongelmia, paitsi jos siksi lasketaan ainainen pysähtely, kun ihmiset ihailevat näiden upeaa ulkonäköä ja hienoa käytöstä ja kysyvät rotua.
4. Ei ongelmia, mutta ei voi pitää irti. Tämä on hyväksytty jo rotua harkitessa.
5. Ei ongelmia, mutta voisi kuvitella, että jos pääsisi lenkillä irti, niin se saattaisi lähteä riistan perään. Mutta koira on ulkoillessa aina taluttimessa.
6. Ei ongelmia. Koulutuksella kaikesta on selvitty ja arki on saatu toimivaksi kaikissa tilanteissa.
7. Ei ongelmia, mutta joskus ehkä vähempikin uteliaisuus riittäisi.
8. Ei siedä muita koiria, mutta tämän kun tietää ei se enää ole ongelma.
9. Ei ongelmia, mutta täytyy tietää kenen koiran kanssa se tulee juttuun ja kenen ei.

14 kpl vähän tai harvoin ongelmia, tai ongelma pääsääntöisesti ja voitettu, tai omistaja ei koe asiaa suureksi ongelmaksi/ongelmaksi lainkaan:

1. Huolta on kuukausittain taikka harvemmin, on laajentanut reviirinsä ja kun pihossa on käynyt ahma tms. pikkupeto, lähtee herkästi perään. Hiukan pelottaa et kuvitteleeko kaikille pedoille yksin pärjäävänsä...
2. 2x Suhtautuminen huonosti käyttäytyviin vieraisiin koiriin. Asia on tiedossa ja siihen osaa varautua.
3. Aikaisemmin todella voimakas puruongelma ja levottomuus, omistajien päälle käyminen säännöllisesti, pääsääntöisesti päivittäin. Nyt asia on korjaantunut ja ongelmaa ei enää ole. Nyt eniten päänvaivaa tuottaa

vieraskoira-aggressiivisuus ja varautuneisuus muita ihmisiä kohtaan, mutta ongelmat ovat melko lieviä eivätkä hankaloita juurikaan arkea.

4. Eniten harmia on tuottanut vieraskoira-aggressiivisuus. Olemme tähän kyllä jo tottuneet emmekä vie/pakota koiriamme tilanteisiin, missä he kokevat epämukavuutta tai toisen koiran aggressiiviseksi.
5. Pidättyväisyys ihmisiä kohtaan. Pidin sitä aluksi ongelmana, on iän myötä rauhoittunut. Varsinkin miehet ja pienet lapset on "kummallisia". Pidättyväisyys ei aiheuta ongelmaa kun kerron vieraalle, ettei puhu koiralle tai katso koiraan, vaan antaa koiran käydä tutustumassa häneen.
6. 2x Se mikä eniten tuo huolta on se vieraskoira-aggressiivisuus. Maalla ongelmatilanteita tulee harvoin.
7. Vieraskoira-aggressiivisuus. Tästä syystä vapaana pitäminen hankalaa ja tapahtuu ainoastaan korvessa. En kyllä pidä edellä mainittuja asioita isoina ongelmina, koska ominaisuus oli tiedossa.
8. Vieraille koirille äriseminen, joidenkin (vieraiden) ihmisten pelkääminen ja joidenkin vanhojen asioiden muistaminen ja pelkääminen. "Oireet" eivät ole mitenkään erityisen hankalia.
9. Eroahdistus alkuaikoina, joka saatu helpottamaan.
10. Ei muuta harmia, kuin se, että hankala välillä saada ulkoa sisälle.
11. Vieraskoira-aggressiivisuus on ainoa huono puoli. Ongelma ei ole silti mikään liian suuri, koska sietää myös ison määrän muita koiria. Koska ei räyhää kuin murto-osalle niin en stressaa sitä paljoa. Yleisesti ei siedä sakemannin/AA:n näköisiä eikä collien näköisiä koiria.
12. Olisi mukavaa, jos koira voisi irtikin pitää, mutta tämän tiedostin jo rotua ottaessani, että näin ei ole.
13. Ei ole oikeastaan muuta arjen harmia kuin joidenkin koirien ohittaminen. Ulostamisen kanssa on ongelmia kun lähdevä kauemmaksi, ei halua ulostaa reviirilleen. Talvella säikähti auratraktoria, jonka jälkeen on jäänyt varuillaanolo jo pelkän traktoriäänän kuullessaan.
14. Eroahdistus, tosin en pidä sitä ongelmana vaan merkinä uskollisuudesta ja sosiaalisuudesta. Lenkkeilemällä kunnolla ja eri aktiivileluilla/leikeillä olen purkanut energiaa ennen töihin lähtöä.

Luonne-/käytösasioita, joista omistajalle on harmia/ongelma, 34 kpl.

10 kpl, joissa pääongelma vieraisiin koiriin suhtautuminen, ohitukset:

1. Vieraisiin koiriin suhtautuminen; koirani on rauhallinen, kunnes toinen koira lähtee "haastamaan". En luota 100% omaan, enkä varsinkaan toisten koiriin.
2. Aggressiivisuus muita uroskoiria kohtaan. Eroahdistus. Ei siedä tassuihin koskemista tai asennon muuttamista. Hoidossa ollessa on pariin kertaan yrittänyt näykkäistä lähelle tulevaa vierasta.
3. Suhtautuminen vieraisiin koiriin, ottaa haasteen hanakasti vastaan. Kova käyttämään hampaitaan ihmisiin, ihan pennusta lähtien. "Hammasta" kyllä tulee herkästi, varsinkin kun haluaa huomiota itselleen. Yhden kerran huomauttanut tutulle vieraalle nappaamalla häntä kädestä.
4. 2x vetävät remmissä ja pyrkivät vieraiden koirien kimppuun. Vaatisi aikaa ja keskittymistä kouluttamiseen, jota ei ole joten ongelman kanssa on eletävä.
5. Eniten sydämentykytystä on aiheuttanut irtokoirat, joita välillä kohtaamme. Niille ei mahda mitään. En voi luottaa, etteikö purisi, jos toisen naama tai haju ei miellytä.
6. Arvaamattomuus ja äkkipikaisuus muiden koirien kohtaamisessa. Kiivastuu helposti.
7. Yrittää dominoida ja näykkii herkästi esim. leikkiessä. Kaupunkilenkillä käytetään kuonopantaa, jotta on helpommin hallittavissa ohitustilanteissa, provosoituu helposti jos toinen koira aloittaa rähinän, muuten ei juurikaan tuottaisi ongelmaa.
8. Vieraiden koirien ohitustilanteet varsinkin "omilla" lenkipoluilla aiheuttavat päänvaivaa. Koira on ohitustilanteessa kuin viritetty pommi. Jos vastaantuleva koira ohittaa rauhallisesti, saattaa ohitus sujua suht mallikkaasti. Myös ajoittain ilmaantuvat askarteluinnostukset harmittavat.
9. Haasteeseen vastaaminen. Se on meillä työn alla, eli siis jos vieras koira haastaa, niin siihen ei tarvi vastata (lähinnä koirapuistotilanteet yms).

9kpl, pääongelma varautuneisuus tai muut haasteet vieraiden ihmisten/lasten kanssa:

1. Haasteellisinta on se, että koiran luonne ja ulkonäkö eivät kohtaa. Se näyttää pehmonallelta mutta ei siedä vieraita ihmisiä ihollaan, kun taas ihmiset lässyttää sille ja yrittää silittää. Koiran ainoa huono puoli on vähän liiallinen täpäkkyys. Pari vuotta sitten puraisi naista käteen meidän ovella. Toisten koirien ohitus ja läsnäolo on aiheuttanut haasteita.
2. Varautuneisuus vieraita kohtaan.

3. Murisee ja vahtii vieraita, tyttärien kavereita ei viitsi pyytää kylään jos en ole itse paikalla. En täysin luota näissä tilanteissa koiraani.
4. Koiran epävarmuus ja pelokkuus vieraita ihmisiä kohtaan. Vastaantulevien ihmisten päälle hyppiminen.
5. Tietyille/tietyille ihmisille on vähän enemmän päälleikävä. Olen yrittänyt kyseisiä ihmisiä kouluttaa.
6. Lähinnä se, kun muutama lapsi pääsi lyömään koiraan sen ollessa pentuna narussa, niin suojelee nyt omia lapsia liikaa.
7. Pidättyväinen ja jopa arkakin jollain tapaa.
8. Joistakin ihmisistä koirani ei pidä ja murisee hiljaa. Voi johtua myös vieraista itsestään.
9. Vieraita ihmisiä kohtaan varautunut. Uusin haaste on vauvan suojeleminen, joka ei vielä ole aiheuttanut harmia, mutta viitteet ovat olemassa.

4 kpl, pääongelma arkuus, pelot jne:

1. Arkuus, vähäänkään hermostun mistään ja menen kohti, niin kusee jopa alleen.
2. Harmia tuovat itsepäinen sähellisyys, joka johtaa kieltoihin. Huolta aiheuttaa jonkinasteinen arkuus.
3. Synnynnäinen arkuus, jonka kanssa tehty töitä. Kasvattajasta vain haittaa. Pentuesisaruksilla samoja oireita.
4. Ei voi käydä näyttelyissä, teltat ja kuulutukset saa koiran paniikkiin. Myös kaupungissa esim. tuulessa liehuvat lipputangot tai tunnustimella toimivat liukuovet, mätsäreissä kehänauhat ovat pelottavia. Ei pysty rauhoittumaan autossa.

2kpl pääongelma eroahdistus:

1. Eroahdistus, jota helpotetaan monin eritavoin. Liikunta on yksi tärkeimmistä.
2. Eroahdistus on ollut ja on harminaa. Tämä on saatu kuriin/harmittomaksi vaivaksi sillä, että koira on sisätilan sijaan yksinoloajan ulkona, siellä ahdistus oireita ei jostain syystä ole.

2kpl, pääongelma resurssiaggressiivisuus:

1. Turhan terävä resurssiagressiivisuus. Erityisesti ruoka aiheuttanut monia kahnauksia niin koirien kesken, kuin ihmistenkin kanssa. Aikuisena koira on edelleen hiukan kyräilevä, mutta luovuttaa kaikki nappuloista raakaluuhun, omistajalle. Muilta ihmisiltä puolustaa edelleen voimakkaasti, minkä vuoksi kukaan muu ei saa koiraan lähestyä jos pattitilanne ruoan kanssa tulee.
2. Ainut miinuspuoli on ruoka-aggressiivisuus. Ajan kanssa olen saanut lievennettyä ei-toivottua käytöstä, mutta en usko että saadaan kitkettyä täysin pois. Asian kanssa on vain elettävä, ja kaikki meneekin pääsääntöisesti ihan hyvin. Hoitopaikan suhteen saa olla tarkkana, koska monet eivät ymmärrä että tuo koira voi tappaa ruosta.

7 kpl, joissa yksittäiset pääongelmat:

1. Itsepäisyys on joskus myös harmia tuottava piirre.
2. Luoksetulo-ongelma vapaana ollessa, mutta ei karkaakaan.
3. Riistavietti.
4. Innostuu liikaa toisia koiria nähdessään ja haluaa leikkiä kaikenkokoisten koirien kanssa, pienien koirien kohtaaminen haastavaa.
5. Ei voi ottaa laumaa. Minulla on lauma xxxx.ä, joiden kanssa aa pärjäsi n. 7kk ikäisestä eteenpäin listimättä niitä. X:n kanssa meni välit 3v yhteiselon jälkeen, mutta X haastoi ja vaihtoi kotia. Ympäristön pikkuräksyt on aina olleet ongelma. Silmät oltava selässä.
6. Nuori koira haukkuu vielä aika paljon. Samoin odotan vain että kasvaa aikuiseksi ja rauhoittuu vielä eikä hökellä niin paljoa. Eniten huolta aiheuttaa tai elämää vaikeuttaa se ettei voi antaa vieraiden tulla tuosta vain tai ilman omistajaa (aikuista) sisään, esim. lasten kaverit.
7. On alkanut varastelemaan pöydiltä yksin jäädessään. Myös se, että ei pidä vieraista koirista iholla, on ehkä pienimuotoinen ongelma joidenkin muiden koirien omistajien taholta, kokevat ongelmaksi kun ei saa päästää omaa koiraan haistelemaan.

4 kpl käytöksen vuoksi lopetettujen tai uuteen kotiin siirtyneiden koirien ongelmat:

1. Suurin ongelma vieraat ihmiset ja muut eläimet, puri kotona vieraita ihmisiä tai yritti tappaa muut eläimet. Ongelmaksi koitui

myös koiran oleminen yksin kotona. Ei tottunut olemaan yksin sisätiloissa/tai suljetuissa huoneissa vieraiden aikana tai tarhassa, vaan kävi ylikierroksilla ja osoitti rajusti mieltään.

2. Arvaamattomuus ja pidättyväisyys vieraita ihmisiä kohtaan oli suurin ongelma. Käytös tuli ilmi, jos koiran reviirille tuli vieraita, tai jos joku yritti lähestyä koiraa reviirin ulkopuolella. Lisäksi koira jumitti aggretilaan, jos siihen sattui pääsemään. Kävimme koirakouluttajalla yhteensä kolme kertaa. Heidän neuvojensa avulla koira pysyi hallinnassa, mutta sen kanssa eläminen oli erittäin rankkaa, sillä aina ihmisten ilmoilla minun piti kokoajan havainnoida ja ennakoida koiran eleitä, mutta myös ohikulkijoiden. Olin aina 110 %:sti hereillä.
3. Jatkuva läheisriippuvuus, läähätys, hermostuneisuus.
4. Tuhosi huonekaluja ja kotia vaikka jäi toisen koiran kanssa, ei auttanut liikuttaminen eikä aktivointi, oli myös uroskoira-aggressiivinen.

6. Oletteko omistaneet amerikanakitan, joka on lopetettu tai joka on vaihtanut kotia käytöksen vuoksi? Jos olette, niin: Oliko syy koiran käytösongelmaan ollut mielestänne sen perusluonteessa? Oliko syy koiran käytösongelmiin sen koulutuksessa/kouluttamattomuudessa, tai muissa ihmisen toimissa? Olisiko arvionne mukaan lopetukseen tai kodinvaihtoon johtanut tilanne ollut ennakoitavissa/estettävissä jotenkin?

Vastaus saatiin yhdeksästä koirasta, joista kuusi oli tullut omistajalleen pentuna ja kolme kodinvaihtajana. Kolmesta kodinvaihtajasta kaksi jouduttiin lopettamaan käytösongelmien vuoksi.

Kuudesta pentuna vastaajalle tulleesta koirasta kaksi on lopetettu ja neljä vaihtanut kotia käytösongelmien vuoksi.

1. Koira tuli meille 1v ikäisenä, kuulemma allergian vuoksi. Koira käyttäytyi aluksi hyvin. Ainoa oli vieraat ihmiset joita haukkui jatkuvasti. Remmikäytös oli moitteetonta pienen kouluttamisen jälkeen. Muutos tapahtui luonteessa 1kk jälkeen. Koira eli kahdessa täysin eri persoonassa. Alkoi pelkäämään tietynlaisia ihmisiä ja olisi joku kaunis päivä käynyt päälle (läheltä piti tilanteita oli). Minua puri kerran ja koitti toisen. Mieheni kimppuun yritti käydä, mutta sai estettyä.
  - Kodinvaihdon syyksi uskomme aivan jotain muuta kuin allergian. Käytösongelmasta meille ei kerrottu, vaan koirasta oli päästävä nopeasti eroon. Enkä usko että perusluonteessa oli vikaa, mutta tietynlaisia ihmisiä kohtaan oli todella pelokas ja yritti käydä päälle. Eli menneisyydessä on jotakin tapahtunut, mitä meille ei kerrottu.
  - Luulen että syy käytökseen oli osittain koulutuksessa, jos meillä käytettiin eri metodeja (palkka) mitä ensikodissa. Tätäkään meille ei kerrottu mitä ensikodissa käytettiin. Ja ihan arkipäiväiset tilanteet tuntuivat stressaavan koiraa ja aina kun tuli outo tilanne niin meni paniikkiin. Tuntui siltä että jo pennusta asti tätä ei ole sosiaalistettu oikeastaan yhtään muuta kuin käyty lenkillä ja ollut kotona koko pentuajan.Asialle olisi ollut tehtävissä jotain, jos meille olisi kerrottu tämän koiran koulutuksesta ja millainen on luonteeltaan. Millainen on ollut siellä ensikodissaan!
2. Koiran perusluonne oli äärettömän vahva, myöskään muut ihmiset eivät ymmärtäneet varoa sitä riittävästi haukkumattomuuden takia. Koira ei sietänyt muita koiria koskaan. Koira lopetettiin liiallisen aggressiivisuuden takia muita ihmisiä ja koiria kohtaan. Myös näyttelyt menivät joko-tai, eli tuomari sai tulla katsomaan tai sitten ei lähellekään.
  - Koiraa käytettiin pentuaikana pentukouluissa/pentunäyttelyissä ja totutettiin muihin koiriin mahd. paljon, myös peruskäskyt opetettiin. Ehkä koira olisi tarvinnut aidatun pihan.
  - Tilanne/lopetus ei ehkä olisi ollut estettävissä. Emälinjan tutkiminen/tiedon saaminen olisi ollut vielä enemmän tarpeellista ennen pennun hankkimista. Kasvattajaan pitää panostaa vielä enemmän ja koirien luonteita/sukulinjoja pitäisi seurata vielä laajemmin ja tarkemmin.
3. Syy ongelmiin oli perusluonteessa (hermorakenne). Ongelmaa ei välttämättä olisi ollut ja koiran kanssa olisi voinut elää ihan hyvin muutoin, mutta vietämme kesät ja osin talviviikonloputkin paikassa jossa on paljon eri-ikäisiä lapsia. Koira pelkää eritoten lapsia; mitä pienempi lapsi, sen pahempi. Puremistilanne olisi tullut väistämättä ennen pitkää. Ainoa tapa ennakoita ja estää

sellainen tilanne olisi ollut pitää koira häkissä/tarhassa ympäri vuorokauden. Sen sijaan etsimme koiralle uuden kodin, jossa näitä stressitilanteita ei pääse syntymään.

4. Koira ei ikinä oppinut sisäsiistiksi. Se sai uuden kodin maalta.
5. Koiran elämä kävi mahdottomaksi kaupungissa, urosten tappovietin takia. En osaa sanoa, olisiko asialle ollut jotain tehtävissä, koira kohdeltiin hyvin, se oli todella rakas koko perheelle. Ulkoilutus liian haastavaa hajujen ja toisia uroksien vuoksi.
6. ja
7. : A= vaihtanut kotia käytöksen vuoksi, tullut omistajalle 11kk iässä ja eli loppuelämänsä tässä kodissa, B= vaihto kotia perheeseen, lopetettiin käytösongelmien takia.
  - Koira B hankala sanoa johtuiko käytösongelmat perusluonteesta, vikaa on varmaan ollut siinäkin, kun edellisessä paikassa koira oli pidetty vain häkissä. Suurin syy koulutuksessa ja ihmisen toimissa. Koiran A kohdalla kodinvaihtoon johtanut tilanne olisi ollut ennakoitavissa/estettävissä, mutta koira B:n kannalta ei välttämättä kun ei tullut toimeen toisten urosten kanssa toimeen.
8. Olen entisen kumppanin hankittua amerikanakitan. Koira jäi minulle ja palautin sen kasvattajalle koska ajankohta oli huono ja koira vasta alle vuoden ikäinen ja koulutusvaiheessa. Syynä ei ollut koiran luonne vaan ajanpuute. Koiran luonne oli vahva, mutta todella kiltti ja sosiaalinen. Oikealla koulutuksella hänestä olisi tullut oikein upea. Vika oli omassa ajanpuutteessa.
  - Tilanne olisi ollut estettävissä odottamalla että koira olisi ollut aikuinen eikä pentuvaiheessa, aikaa, malttia ja osallistumista olisi tarvittu myös toiselta osapuolelta.
9. Syy oli koiran perusluonteessa. Se oli pennusta lähtien varautunut vieraita kohtaan ja tykkäsi olla omissa oloissaan. Se stressaantui äärettömän helposti. Jopa kasvattaja sanoi pitäneensä sitä helppona ja rauhallisena pentuna, mutta myönsi ymmärtäneensä pennun väärin.
  - Osittain syy oli koulutuksessa/kouluttamattomuudessa, tai muissa ihmisen toimissa. Uskon, että koiralleni paras elinympäristö olisi ollut omakotitalossa jossain vähän rauhallisemmalla alueella. Pysin ehkä aluksi liikaa tyrkyttämään koiraani sosiaalisin tilanteisiin. Maltillisempi koulutus olisi ollut toimivampi tapa. Lisäksi näyttelytoiminta olisi pitänyt ymmärtää jättää kokonaan välistä. Näyttelyt olivat liian stressaava tapahtuma koirani kaltaiselle yksilölle. Alusta asti kokeneempana koiraihmisenä tulos olisi saattanut olla hitusen parempi, mutta ymmärtääkseni luotettavaa akita koirastani ei olisi saanut.
    - Tilanne olisi ollut ennakoitavissa/estettävissä, mutta yli-ihmiseksi minusta ei ollut. Väsymyksen ja suuren stressitilan vuoksi keskittymiseni herpaantui. En huomannut koirani eleitä ja liikkeitä, jolloin se kerkesi puremaan tuttavaani. Opiskeluideni vuoksi, joita suoritin toisella paikkakunnalla, jouduin viemään koirani ajoittain vanhempieni luo hoitoon, joka jälkepäin ilmeni todella huonoksi vaihtoehdoksi. Koiralla ei ollut pidetty hoitojaksoilla selkeitä rajoja, joita itse sille pidin. Hoitojaksot vaikuttivat negatiivisesti koirani luonteeseen, ymmärrettävästi. Hoitojaksojen aikana koiran käytös aina taantui, mutta intensiivisellä koulutuksella palattiin parempaan.

6. Oletteko omistaneet amerikanakitan, joka on lopetettu tai joka on vaihtanut kotia käytöksen vuoksi? Jos olette, niin: Oliko syy koiran käytösongelmaan ollut mielestänne sen perusluonteessa? Oliko syy koiran käytösongelmiin sen koulutuksessa/kouluttamattomuudessa, tai muissa ihmisen toimissa? Olisiko arvionne mukaan lopetukseen tai kodinvaihtoon johtanut tilanne ollut ennakoitavissa/estettävissä jotenkin?

Vastaus saatiin yhdeksästä koirasta, joista kuusi oli tullut omistajalleen pentuna ja kolme kodinvaihtajana. Kolmesta kodinvaihtajasta kaksi jouduttiin lopettamaan käytösongelmien vuoksi.

Kuudesta pentuna vastaajalle tulleesta koirasta kaksi on lopetettu ja neljä vaihtanut kotia käytösongelmien vuoksi.

1. Koira tuli meille 1v ikäisenä, kuulemma allergian vuoksi. Koira käyttäytyi aluksi hyvin. Ainoa oli vieraat ihmiset joita haukkui jatkuvasti. Remmikäytös oli moitteetonta pienen kouluttamisen jälkeen. Muutos tapahtui luonteessa 1kk jälkeen. Koira eli kahdessa täysin eri persoonassa. Alkoi pelkäämään tietyntylaisia ihmisiä ja olisi joku kaunis päivä käynyt päälle (läheltä piti tilanteita oli). Minua puri kerran ja koitti toisen. Mieheni kimppuun yritti käydä, mutta sai estettyä.
  - Kodinvaihdon syyksi uskomme aivan jotain muuta kuin allergian. Käytösongelmasta meille ei kerrottu, vaan koirasta oli päästävä nopeasti eroon. Enkä usko että perusluonteessa oli vikaa, mutta tietyntylaisia ihmisiä kohtaan oli todella pelokas ja yritti käydä päälle. Eli menneisyydessä on jotakin tapahtunut, mitä meille ei kerrottu.
  - Luulen että syy käytökseen oli osittain koulutuksessa, jos meillä käytettiin eri metodeja (palkka) mitä ensikodissa. Tätäkään meille ei kerrottu mitä ensikodissa käytettiin. Ja ihan arkipäiväiset tilanteet tuntuivat stressaavan koiraa ja aina kun tuli outo tilanne niin meni paniikkiin. Tuntui siltä että jo pennusta asti tätä ei ole sosiaalistettu oikeastaan yhtään muuta kuin käyty lenkillä ja ollut kotona koko pentuajan.Asialle olisi ollut tehtävissä jotain, jos meille olisi kerrottu tämän koiran koulutuksesta ja millainen on luonteeltaan. Millainen on ollut siellä ensikodissaan!
2. Koiran perusluonne oli äärettömän vahva, myöskään muut ihmiset eivät ymmärtäneet varoa sitä riittävästi haukkumattomuuden takia. Koira ei sietänyt muita koiria koskaan. Koira lopetettiin liiallisen aggressiivisuuden takia muita ihmisiä ja koiria kohtaan. Myös näyttelyt menivät joko-tai, eli tuomari sai tulla katsomaan tai sitten ei lähellekään.
  - Koiraa käytettiin pentuaikana pentukouluissa/pentunäyttelyissä ja totutettiin muihin koiriin mahd. paljon, myös peruskäskyt opetettiin. Ehkä koira olisi tarvinnut aidatun pihan.
  - Tilanne/lopetus ei ehkä olisi ollut estettävissä. Emälinjan tutkiminen/tiedon saaminen olisi ollut vielä enemmän tarpeellista ennen pennun hankkimista. Kasvattajaan pitää panostaa vielä enemmän ja koirien luonteita/sukulinjoja pitäisi seurata vielä laajemmin ja tarkemmin.
3. Syy ongelmiin oli perusluonteessa (hermorakenne). Ongelmaa ei välttämättä olisi ollut ja koiran kanssa olisi voinut elää ihan hyvin muutoin, mutta vietämme kesät ja osin talviviikonloputkin paikassa jossa on paljon eri-ikäisiä lapsia. Koira pelkää eritoten lapsia; mitä pienempi lapsi, sen pahempi. Puremistilanne olisi tullut väistämättä ennen pitkää. Ainoa tapa ennakoita ja estää

sellainen tilanne olisi ollut pitää koira häkissä/tarhassa ympäri vuorokauden. Sen sijaan etsimme koiralle uuden kodin, jossa näitä stressitilanteita ei pääse syntymään.

4. Koira ei ikinä oppinut sisäsiistiksi. Se sai uuden kodin maalta.
5. Koiran elämä kävi mahdottomaksi kaupungissa, urosten tappovietin takia. En osaa sanoa, olisiko asialle ollut jotain tehtävissä, koira kohdeltiin hyvin, se oli todella rakas koko perheelle. Ulkoilutus liian haastavaa hajujen ja toisia uroksien vuoksi.
6. ja
7. : A= vaihtanut kotia käytöksen vuoksi, tullut omistajalle 11kk iässä ja eli loppuelämänsä tässä kodissa, B= vaihto kotia perheeseen, lopetettiin käytösongelmien takia.
  - Koira B hankala sanoa johtuiko käytösongelmat perusluonteesta, vikaa on varmaan ollut siinäkin, kun edellisessä paikassa koira oli pidetty vain häkissä. Suurin syy koulutuksessa ja ihmisen toimissa. Koiran A kohdalla kodinvaihtoon johtanut tilanne olisi ollut ennakoitavissa/estettävissä, mutta koira B:n kannalta ei välttämättä kun ei tullut toimeen toisten urosten kanssa toimeen.
8. Olen entisen kumppanin hankittua amerikanakitan. Koira jäi minulle ja palautin sen kasvattajalle koska ajankohta oli huono ja koira vasta alle vuoden ikäinen ja koulutusvaiheessa. Syynä ei ollut koiran luonne vaan ajanpuute. Koiran luonne oli vahva, mutta todella kiltti ja sosiaalinen. Oikealla koulutuksella hänestä olisi tullut oikein upea. Vika oli omassa ajanpuutteessa.
  - Tilanne olisi ollut estettävissä odottamalla että koira olisi ollut aikuinen eikä pentuvaiheessa, aikaa, malttia ja osallistumista olisi tarvittu myös toiselta osapuolelta.
9. Syy oli koiran perusluonteessa. Se oli pennusta lähtien varautunut vieraita kohtaan ja tykkäsi olla omassa oloissaan. Se stressaantui äärettömän helposti. Jopa kasvattaja sanoi pitäneensä sitä helppona ja rauhallisena pentuna, mutta myönsi ymmärtäneensä pennun väärin.
  - Osittain syy oli koulutuksessa/kouluttamattomuudessa, tai muissa ihmisen toimissa. Uskon, että koiralleni paras elinympäristö olisi ollut omakotitalossa jossain vähän rauhallisemmalla alueella. Pysin ehkä aluksi liikaa tyrkyttämään koiraani sosiaalisiin tilanteisiin. Maltillisempi koulutus olisi ollut toimivampi tapa. Lisäksi näyttelytoiminta olisi pitänyt ymmärtää jättää kokonaan välistä. Näyttelyt olivat liian stressaava tapahtuma koirani kaltaiselle yksilölle. Alusta asti kokeneempina koiraihmisinä tulos olisi saattanut olla hitusen parempi, mutta ymmärtääkseni luotettavaa akittaa koirastani ei olisi saanut.
  - Tilanne olisi ollut ennakoitavissa/estettävissä, mutta yli-ihmiseksi minusta ei ollut. Väsymyksen ja suuren stressitilan vuoksi keskittymiseni herpaantui. En huomannut koirani eleitä ja liikkeitä, jolloin se kerkesi puremaan tuttavaani. Opiskeluideni vuoksi, joita suoritin toisella paikkakunnalla, jouduin viemään koirani ajoittain vanhempieni luo hoitoon, joka jälkeenpäin ilmeni todella huonoksi vaihtoehdoksi. Koiralla ei ollut pidetty hoitojaksoilla selkeitä rajoja, joita itse sille pidin. Hoitojaksot vaikuttivat negatiivisesti koirani luonteeseen, ymmärrettävästi. Hoitojaksojen aikana koiran käytös aina taantui, mutta intensiivisellä koulutuksella palattiin parempaan.

7. Saitteko riittävän kattavasti tietoa rodusta pentua ottaessanne tai tukea pennun kasvaessa aikuiseksi? Jäittekö kaipaamaan jotakin? Jos, niin keneltä (kasvattaja, rotuyhdistys, muut rodun harrastajat?)

Kysymykseen vastasi 66 rodun harrastajaa. Heistä 51 koki saaneensa riittävästi tietoa ja tukea, 14 taas kertoo kasvattajan antaman tuen ja ohjeiden olleen riittämättömät.

Riittävästi tietoa ja tukea saaneet, 51 kpl:

1. Luin kovasti tietoja rodusta ja kasvattajalta sain hyvät tiedot.
2. Kyllä. Kiitos kasvattajalle. Odotin jotain paljon pahempaa, kun pelottelit niin hyvin. Yllätyin myönteisesti. Ei meillä ole ollut näin helppoa ja rauhallista koiraa ikinä.
3. Kyllä sain, kasvattajan kautta. Häneen tulee oltua usein yhteydessä ja olen saanut jälkeenpäin neuvoja ja tukea koulutukseen liittyen.
4. Saatiin hyvin tietoa. Oma aktiivisuutta olisi tarvinnut pentuvaiheessa enemmän tarjota koirille erilaisia tilanteita ja kokemuksia.
5. Sain riittävästi tietoa ja olin sitä itsekin hankkinut jo ennen kuin otin yhteyttä kasvattajaan.
6. Oli juuri sellainen kuin kuvittelin, voimakastahtoinen, lojaali. Kasvattaja kertoi auliisti jos jotain kysyttävää oli ja sain avun joka asiaan. Kiitokset hänelle!
7. Sain tarpeeksi tukea.
8. Olen todella saanut rehellistä ja kattavasti tietoa rodusta ja tukea kaikissa eri vaiheissa. Olen todella kiitollinen ja tyytyväinen.
9. Sain tarpeeksi ja kattavasti tietoa kasvattajalta, ja aina on ollut se tunne että kasvattajalta voi kysyä jos ongelmia tulee. Tärkeä on ollut tietoisuus siitä, että kasvattajaa oikeasti kiinnostaa kasvattiensa kuulumiset, on ne sitten hyviä tai huonoja kuulumisia.
10. Saimme erittäin riittävän tiedon rodusta ennen ensimmäisen koiran hankintaa. Lähipiirissämme on ihminen jolla rodun koiria on ollut jo useampia ja hänen kauttaan saimme erittäin hyvät pohjatiedot. Etsimme lisää tietoa internetistä ja opiskelimme rodun historiaa, perimää ja käyttötarkoitusta sekä Akita Inun että Amerikanakitin osalta. Kasvattajaltamme saimme / saamme loputonta tukea, apua ja neuvoja. Lähipiiriimme kuuluu myös rodun erittäin hyvin tunteva koiranomi jolta saamme tarvittaessa neuvoja ja vinkkejä käytökseen ja koulutukseen liittyen.
11. Kyllä olen saanut.

12. Saimme mahtavan tietopaketin kun kävimme kasvattajalla tutustumassa rotuun ennen kuin oli pennuista oli tietoa. Saimme myös kolmannen asteen kuulustelun koiratiedostamme ja kasvatusnäkemyksistämme, mikä teki meidät vakuuttuneiksi siitä, että TÄMÄ on kasvattaja, jolta haluamme koiran! Info oli hyvinkin kattavaa ja rehellistä, mistä näitä kasvattajia onkin tullut jälkikäteen kiiteltäkö kovin. Laput silmillä ei oltu aikaisemminkaan, mutta raaka info auttoi tekemään viimeiset, henkiset valmistautumiset ja ne auttoivatkin kun oma koira alkoi esittämään haasteita. Tukea on myös ollut saatavilla AINA, niin kasvattajilta kuin muilta rodun harrastajilta, osaajilta ja kouluttajilta. Siitä isot plussat!
13. Kasvattajalta saimme erinomaiset tiedot ja täyden tuen.
14. Kyllä sain kasvattajilta tietoa tarpeeksi
15. Olen saanut kattavasti tietoa jo ennen ensimmäisen oman pentuni syntymää ja jatkuvasti apua/tukea aina tähän päivään ja tästä eteenpäin. Super!
16. Olen oppinut am.akitan luonteen kantapään kautta edellisen am.akitan kanssa eläessä (1993-2007). Nykyisen am.akitan kasvattaja on erittäin hyvin tukenut ja auttanut pulmatilanteissa. Myös koirakoulu missä käyn säännöllisesti, on perehtynyt am.akitan luonteeseen, joten saan myös sitä kautta neuvoja.
17. Saimme kasvattajalta todella paljon tietoa rodusta! Olimme varautuneet paljon pahempaan kuin mitä saimme ja olimme varoittaneet myös sukulaisiamme tulevasta pennusta. Kasvattajamme on ollut todella suuri tuki koko ajan ja häneltä uskaltaa/pystyy aina kysymään neuvoa tilanteeseen kuin tilanteeseen.
18. Sain ja saan tietoa ja tukea sekä kasvattajalta että muilta tahoilta.
19. Olen omasta mielestäni saanut riittävästi tietoa silloin ennen ostopäätöstä ja ennen pentujen kotiin tuomista ja kasvattajalta saanut tukea aina kun olen pyytänyt.
20. Tietoa sai etukäteen riittävästi kasvattajalta, ja jos jokin askarrutti pennunoton jälkeen, niin kasvattaja ja muut aa-omistajat kyllä vastailivat kysymyksiin.
21. Ennen koiran hankintaa etsittiin tietoa internetistä ja koirakirjoista. Pennun kasvattaja opasti pennun hankinnan jälkeen.
22. Saimme erittäin hyvän tietopaketin rodusta, sairauksista, vanhemmista. Aina olen saanut vastauksen kysymyksiin, ohjeita ja neuvoja mikäli niitä on tarvinnut.
23. Olen saanut riittävästi tukea, tietoa ja apuakin. Ensimmäisen, alle vuotiaana menehtyneen pennun kasvattaja on ollut aina pyydettyäessä konsultoimassa, apuna jne edelleenkin. Eli en ole jäänyt kaipaamaan muilta tahoiltakaan mitään apua/ tietoa jne.

24. Pentua harkitessamme/odotellessamme saimme paljon tietoa yhdistyksen sivuilta, kasvattajalta ja muilta koiranomistajilta esim. keskustelupalstalta. Oma aktiivisuus luonnollisesti oli tärkeää.
25. Saimme riittävästi tietoa.
26. Sain oikein kattavan tietopläjäyksen rodusta, sen hyvistä ja varsinkin huonoista puolista. Pentuaikoina (ja vielä myöhemminkin) olen saanut erittäin mahtavan tuen kasvattajalta ja myös muilta kyseisen kasvattajan koirien omistajilta. Ehkäpä siksi ongelmia ei ole juurikaan suuremmin ollut.
27. Hyvin kattavasti tietoa ja tukea koko ajan saatavilla. Voi luottaa siihen, että kasvattaja vastaa ja auttaa, jos on ongelmia.
28. Saimme älyttömän hyvin tietoa kasvattajalta kirjallisessa muodossa sekä suullisesti. Aina jos ollut jotain kysyttävää kasvattaja on vastannut. Lisäksi rotuyhdistyksen sivuilta sai tietoa.
29. Saimme erittäin hyvää tietoa etukäteen ja pennun mukana. Tiedon perusteella olimme varautuneet ehkä liikaakin toisten koirien kohtaamiseen. Pentuna olisi ollut varmaan hyvä leikittää enemmän muiden kanssa vaikka kokoeroa olikin. Vastaantulevat olisivat antaneet, mutta itse emme uskaltaneet.
30. Sain riittävästi tietoa ja olin sitä myös osannut hankkia.
31. Sain
32. Sain hyvin tietoa ennen koiran hankkimista kasvattajalta sekä tukea saanut helposti tarvittaessa koko ajan. Molemmat mielestäni todella tärkeitä tämän rodun kohdalla, kuitenkin vastuuta rodussa enemmän kuin monissa muissa.
33. Apua ja tietoa saatiin aina, kun sitä tarvittiin. Pääasiassa kasvattajalta sekä muilta rodun harrastajilta.
34. Sain kyllä hyvin paljon tietoja rodusta, ennen koiran hankkimista. Ja myös kasvattajan kanssa tutustuttiin ja käytiin lävitse hyvin kaikki tärkeät asiat ja myös kotia sai paljon asiaa luettavaksi. Aina saa olla yhteyksissä kasvattajaan ja kasvattaja on yhteyksissä meihin.
35. Kasvattajalta kattavat ohjeet ja neuvot. Tärkeää, että häneen voi aina tarvittaessa olla yhteydessä. Aidosti on kiinnostunut mitä kasvateille kuuluu.
36. Sain tietoa ja saan edelleen.
37. Meillä on tukena uskomattoman hyvä kasvattaja, jolta olen saanut tarvittaessa tukea ja joka on ollut apuna ja ystävänä ensimmäisestä koirasta alkaen. Lupasi elinikäisen tuen ja sitä olen myös saanut.
38. Ennen rodun hankintaa luin tietoa rodusta rotuyhdistyksen sivuilta. Kasvattajalta tuli erittäin hyvä pentuopas mukaan ja sieltä on saanut tietoa.
39. Kyllä sain, pentu on otettu oikein hyvältä kasvattajalta joka antoi oikein hyvää tietoa rodusta.

40. Harkitsin rotua 15 vuotta ja odotin pentua vielä sen päälle pari vuotta. Tutustuin pintapuolisesti muutamiin yksilöihin ja kävin näyttelyissä satunnaisesti.
41. Kyllä sain!
42. Sain loistavasti. Tutustuin rotuun yli vuoden ennenkuin otin pennun.
43. Sain, kasvattajalta ja muilta harrastajilta.
44. Sain ja saan vieläkin tietoa riittävästi jos ja kun tarvitsen.
45. Aika tarkkaan kasvattaja tenttasi jo ennenkuin mentiin edes katsomaan koiria, että on tieto rodusta ja sen vaatimuksista, tuli kyllä kaikki tieto ja apu mitä vaan tarvittiin, tiedän myös henkilön kelle kasvattaja ei pentua antanut juurikin niistä syistä ettei oltu tutustuttu rotuun kunnolla. Myös koiramme isän kasvattajan kanssa on oltu yhteydessä ja saatu vastauksia kysymyksiin aina kun on tarvittu.
46. Olen saanut. Sekä kasvattajalta, että muilta kasvattajilta ja omistajilta.
47. Kasvattajalta sain hyvin paljon tietoa ennen pennun ottoa, mutta silti pentu/murrosiän haastavuus hieman yllätti. Onneksi olen saanut edelleen kasvattajalta ja muilta rodun harrastajilta neuvoja tukea kysymykseen kuin kysymykseen!
48. Olin aikaisemmin omistanut akita inun ja minulla oli tietoa rodusta ja sen taustoista.
49. Nykyisen amerikanakitani kanssa olen saanut kaiken tarvitsemäni tuen ja avun kasvattajalta.
50. Kyllä olen saanut tarpeeksi neuvoa.
51. Sain kyllä, enemmän toki toivoisi jonkin sortin avoimuutta ongelmatilanteissa. Ensisijaisesti toki otetaan yhteyttä omaan kasvattajaan, mutta muilta kysyttäessä saa yleensä aika niukkoja vastauksia, aivan kuin ketään ei kiinnostaisi jos kyseessä ei olisi oma kasvatti. Todella iso kynnys kysyä mitään keltään, kun pelkää että vastaanotoksi saa vain lämmintä kättä.

Kasvattajalta liian vähän tukea ja tietoa, 14 kpl:

1. Koen saaneeni kaunisteltua tietoa rodusta ja sen luonteesta useammaltakin kasvattajalta. Jos olisin kasvattaja, kertoisin rodusta hieman eritavalla. Onko huono, että rodun mahdollisesta aggressiivisuudesta kerrotaan pentua hankkivalle? Minulle mainittiin vain yhdestä aggressiivisesta koirasta, joka oli lopetettu aggressiivisuuden vuoksi. Totuus vain oli vähän karumpi. Aggressiivisiä yksilöitä kun on ja oli jo silloin hieman enemmän

kuin yksi. Miksi näistä ei siis voisi puhua avoimemmin? Koirani hankinnan jälkeen olen seurailut eri kasvattajia ja heidän toimintaansa, osallistumista, yms. Olen huolestunut erityisesti "holtittomasta" pentujen teettämisestä. Tämän rodun kohdalla pentuja teetetään liian kevyin perustein, liikaa ja heikoista yhdistelmistä, sekä luovutetaan pentuja aivan liian kevyin perustein liian kokemattomille ihmisille. Lisäksi tiedän jo useamman tapauksen, jossa akita on jouduttu lopettamaan ihmiseen kohdistuvan aggressiivisuuden vuoksi ja useassa näissä tilanteissa kasvattaja on kääntänyt selkensä kasvatin isännälle/emännälle aiheetta. Sekö on sitä tukea, jonka pennun ostaja kasvattajalta saa? Kuka on oikeutettu tuomitsemaan toisen ratkaisua, kun ei itse ole ollut elämässä sitä arkea, jota koiran omistaja on arvaamattoman ja ihmisaggressiivisen koiran kanssa elänyt 24/7? Tämän rodun piirissä muutoinkin on liikaa kyräilyä ja kaksinaamaisuutta. Ihmisten, niin kasvattajien kuin koirien omistajienkin tulisi mennä enemmän itseensä, katsoa peiliin ja miettiä OIKEASTI rodun parasta, eikä vain ajatella mainetta ja mammonaa. Jäin kaipaamaan kasvattajalta erityisesti suorasanaisuutta, avoimuutta ja aitoa tukea.

2. Nartun ottaessani en saanut mitään tietoa. Onneksi on netti... Pentu oli sijoituspentu, mutta kasvattajaa ei kiinnostanut, tai eipä tuo kysellyt pennun kuulumisia tai mitään. Onneksi yksilö on helppo tapaus.
3. En voi sanoa saaneeni ihan hirveästi tietoa kasvattajalta, mutta toisaalta en ehkä osannut kysyäkään vaan etsin tietoa itse. Keskustelu voisi olla avoimempaa. Tuntuu, että oikeista ongelmista ei puhuta.
4. Ei minkäänlaista. Pentupakkaus oli ainoa joka saatiin. Ei rodusta yhtään mitään, että millainen on. Vaikka meillä oli entuudestaan akita, niin minun mielestä kasvattajan olisi vastuullista kysyä millaista kotona on ja haastatella pennun ottajaa! Haettiin tietoa rodusta kyllä etukäteen mm. toiselta kasvattajalta, josta tuli todella tuhti tietopaketti niin huonot kuin hyvätkin puolet.
5. Jonotin pentua vuoden, joten siinä ajassa ehti lukea forumilta kaikki viestiketjut. Kävin myös tapaamassa kaikki lähiseudun AA:t sekä muutamalla kasvattajalla kävin tutustumassa koiriin. Ainoa jolta en koe saaneeni paljoakaan tukea on koirani oma kasvattaja. Kaikissa sairauksissa mitä oli, olisin kuvitellut kasvattajan olevan niistä kiinnostunut. Laittelin kuulumisia, mutta meiltä ei kysytty kertaakaan, miten menee. Olen ollut koko ajan tekemisissä koirani veljen omistajan kanssa ja sieltä on saanut hienoa vertaistukea kun veljekset on niin samanlaiset. Sain tietoa ja tukea koirani kasvaessa monelta AA-piireistä sekä edelleenkin. Aina kun tavataan AA-kavereiden kanssa tulee vaihdettua kokemuksia asioista ja kuulen aina mielelläni muiden arjesta.

6. Olisi ollut hienoa jos kasvattajalla olisi ollut tarjota vielä enemmän informaatiota rodun luonteesta, esim. oman nartun sukutaulussa esiintyviä koiria, esitellä tilastoja ym. ja selvästi kertoa ne huonotkin puolet.
7. Nyt jälkeinpäin ajateltuna: en saanut riittävästi tietoa kasvattajalta pentua ottaessani. Ahkerasti olin kyllä lukenut rotuyhdistyksen sivuja (silloin ei ollut pentuopasta), kasvattajien kotisivuja ja kyllä kasvattajat mulle vastasivat kysymyksiini, mutta eivät minusta oma-aloitteisesti kertoneet rodusta. Koko ajan olen kyllä, enemmän tai vähemmän, kummankin koirani kasvattajani kanssa yhteydessä ollut ja heiltä tukea saanut, tarvittaessa.
8. Pääsääntöisesti kyllä, saimme tietoa kattavasti. Ainoa asia johon olisimme kaivanneet lisää tukea ja josta emme tienneet tarpeeksi, oli konkreettiset ongelmat ja esimerkit siitä, mitä "vaikea akita" tarkoittaa. Koiramme puruongelma ja aggressiivisuus omistajia kohtaan tuli meille yllätyksenä, ja vaikka se johtui ilmeisesti osin sairauksista, niin myös muilla akitoilla on ilmennyt ja ilmenee samanlaista. Olisimme halunneet tietää tämän ennen koiran ottamista, jotta siihen olisi osannut suhtautua paremmin. Toisin sanoen, olimme varautuneet siihen, että koira saattaa olla hyvin itsepäinen, ei tule toimeen muiden koirien kanssa, ei pidä kaikista ihmisistä, mutta puremisen laajuus ja voimakkuus ei ollut meillä tiedossa ennen koiran saamista.
9. Ensimmäisen amerikanakitani sairastaessa olisin kaivannut enemmän tukea kasvattajalta. Tuntui, ettei kasvattaja tajunnut kuinka vaikea tilanne todellisuudessa oli. Koira jouduttiin lopettamaan nuorena terveysongelmien vuoksi.
10. Vasta kolmas koira on tullut meille pentuna, joten kahden ensimmäisen kanssa on oppinut tuntemaan rotua entuudestaan. Välillä vanhempien kanssa olisi ongelmatilanteissa toivonut saavansa kasvattajalta paremmin tukea. Monesti jos sattui toisen vanhemman koiran kanssa jotain ikävää, niin kasvattajalta/omistajalta sai vain tosi v-mäisiä viestejä takaisin.
11. Paikasta, josta pennun otimme, saimme melko niukasti tietoa rodusta, mutta olimme perehtyneet rotuun itse netistä lukemalla ja olemalla yhteydessä toiseen kasvattajaan, jolta saimme kattavan tietopaketin rodusta ennen ja jälkeen pennun ottamisen, kursseilla opimme asiasta lisää.
12. Kävin henkilökohtaisesti tutustumassa muutamaaan rodun edustajaan ennen koiran hankkimista ja kävin myös näyttelyissä keskustelemassa muutaman omistajan kanssa. Kasvattajalta en saanut minkäänlaista tukea sen jälkeen kun pennun kanssa pihasta lähdettiin. Pentue oli kasvattajan ensimmäinen ko. rotuinen, muuten kasvattaa monenlaisia koiria. Olen yrittänyt saada kasvattajalta apua koiran vatsaongelmien kanssa. Ripulointi ja oksentelu alkoi jo ensimmäisenä päivänä ja on vaihtelevasti jatkunut, erinäisistä tutkimuksista huolimatta, tähän päivään saakka. En saanut

vastausta kun kerroin, että toinen kiveksistä ei laskeutunut lainkaan, enkä kun yritin kertoa koiralla olevan periytyvä silmäluomiongelma. Kasvattaja oli siis ihan olematon. Muilta harrastajilta olen pikkuhiljaa saanut neuvoja kun sellaisiin olen somen kautta tutustunut. Tällä alueella on kaksi muuta a.akitaa, mutta heidän omistajansa eivät ole kiinnostuneita pitämään yhteyttä. Myös a.akita foorumilta olen löytänyt vastauksia moniin kysymyksiin.

13. Ei mitään tukea, eikä yhteydenpitoa sen jälkeen kun pentu luovutettiin meille. Yritimme ottaa yhteyttä, kun tuli kysyttävää, mutta ilman vastausta.
14. Rotu on juuri sellainen kuin toivottiin, poislukien arkuus, jota ilmennyt pennusta saakka. Emme osanneet toimia oikein aran pennun kanssa, koska emme tunnistaneet ongelmaa, vaan luotimme kasvattajan näkemykseen. Koiran ollessa noin vuoden ikäinen silmämme avautuivat, koska kasvattaja itse ei osannut käsitellä kasvattamaansa rotua oikein, vaan haastoi sen taisteluun! Syyllistämistä ei kuitenkaan puuttunut, vaan tuskin on tajunnut vieläkään että vika on hänessä itsessään. Jälkiviisaana olisi ollut parempi olla ottamatta pentua, jonka emä murisee vieraille ja puree isäntäänsä. Olisi tehnyt mieli vaatia pennusta rahat takaisi, muttei maksa vaivaa ottaa yhteyttä ko. henkilöön. Ko. kasvattaja on rodun jalostustoimikunnassa todennäköisesti viemässä rodun luonnetta päin helvettiä, kunhan siitä vain tulee läski (jykevä olemus on minusta eri asia kuin lihava?). Jalostustoimikunnalla taitaa olla vain kolme asiaa mielessä: Näyttely, näyttely ja näyttely – rotu jalostetaan pilalle. Vai onko muiden rotujen myyräntöistä opittu mitään? Näyttelyillä on liian suuri rooli rotujen jalostuksessa!

8. Muuta, mitä haluaisit kertoa?

Viimeiseen kysymykseen vastasi 50 henkilöä. Vastauksista 12 käsitteli vastaajan omaa koiraa antaen täsmennystä aiempiin kysymyksiin tms.

Muilta osin vastauksissa tuli viestiä niin rodusta yleensä, kasvattajille kuin rotuyhdistyksellekin.

1. Amerikanakita -toiminta on keskittynyt etelä-Suomeen, joten on vaikeaa pitää yhteyttä ja käydä tilaisuuksissa.
2. Iso kiitos niille kasvattajille kun kertovat rodusta hyviä kuin huonoja puolia ja luonteesta. He haluavat tietää että, miksi, kuin, koska luonteen vai ulkonäön takia juuri amerikanakita. Ja se ennen kaikkea jokaisen kasvattajan tulisi haastatella ja kysellä juuri näitä asioita, koska monella puitteet voivat olla kunnossa, mutta käytännössä amerikanakita ei sovi ihan kelle tahansa. Tässä ajan saatossa kun olen kysellyt muutamasta kennelistä niin ei edes kysytä millaisiin oloihin pentu tulee ja millaisia me olemme.
3. Toivoisin että kasvattajille annettaisiin luonteiden puolesta vielä tarkemmat "rajat", ja panostettaisiin varsinkin narttujen luonteeseen joita käytetään jalostuksessa.
4. Rotu on parhaimmillaan aivan ihana, mutta väärissä käsissä siitä saa tehtyä itselleen hirviön! Joten hyvät kasvattajat, katsokaa että koira menee luotettavaan kotiin jossa sitä rakastetaan, eikä oteta ns. statuskoiraksi joka on yleistä taistelukoiraustaisilla.
5. Maailman ihanin ja upein rotu! Toivon todella että sitä ei pilata teettämällä pentuja vain pennuttamisen ilosta. Joka ikisellä kasvattajalla tulisi mielestäni olla pitkä jonolista ja tarkoin valitut perheet/omistajaehdokkaat valmiina ennen kuin tehdään yhtä ainuttakaan pentuetta!
6. Harrastajajärjestö voisi ohjeistaa kasvattajia ammattimaisuuteen haastavan rodun takia, ("heppatyttöharrastajat" pois kasvatustyöstä). Mutta kun taas on koiran tarve seuraavan kerran, rotu on tämä sama, kunhan vaan tapaan kasvattajat, isän ja emän. Jos rotua halutaan muokata, pitäisi jonkun puolueettoman tahon tarkastella, millä yksilöillä pentuja tehtaillaan.
7. Minusta sellainen turha hysrerian luominen, amakitan aggressiivisesta luonteesta, ei rodun kannalta ole järkevää. Mutta tosi asiat on toki tunnustettava. Tähänkin rotuun varmasti mahtuu niin ihmis- kuin koira-aggressiivisiä yksilöitä, mutta niin myös monessa muussakin rodussa, eikä pitäisi yleistää. Oleellisintahan olisi löytää ne oikeat, maalaisjärjen omaavat omistajat kaikille ihanille pennuille!

8. Akita ei todellakaan ole ihan "joka pojan" koira. Kannattaa todella miettiä rodun valintaa, jo pelkät kotiolosuhteet, tarhat, aitaukset portit ym. Entä kerrostalo, iso koira vaatii myös fyysistä tilaa. Hyvin harvoin voi pitää vapaana! Mutta tosi hieno koira. Toivoisin, että enemmän korostettaisiin, että myös akitan kanssa voi ja pitää tehdä ja harrastaa! Turhautuu hyvin herkästi! Ja ainakaan meidän koira ei todellakaan ole mikään lapsiperhe koira, ihan tosissaan, niin ei saisi koskaan markkinoida.
9. Hieno ja upea rotu, iloinen olen että aikoinani tämän rodun valitsin vaikka silloin paljon tietoa ei ollutkaan saatavilla.
10. Meidän seuraava koirakin tulee olemaan am.akita. En uskaltaisi muuta aktiivisempaa rotua enää ottaakaan. Tämä sopii meille. Toivottavasti rotu vain pysyisi edes ihmisystävällisenä.
11. Kyllä koirat ovat niin kuin niiden kanssa ollaan. Aa ei ole mikään palveluskoira ja se pitää ymmärtää. Liikuntaa ja mielekästä yhdessäoloa suurin osa koirista EI saa tarpeeksi. "Lenkit" ovat surkean lyhyitä monilla, joita tiedämme. Miten joku voi olla huonokuntoinen jos omistaa amerikanakitan! Ja jos tämän koiran myy jollekin pesäpallomailalla kasvattavalle, niin tiedossa on yhteiskuntakelvoton koira. Meidänkin lutuiset koirat saisi viikossa hulluiksi. Kasvattajilta kysytään YHTENÄISTÄ LINJAA JA SELKÄRANKAA, OSTAJALLE VOI SANOA EI! Se vain ei auta jos joku toinen silti myy.
12. Henkilökohtaisesti toivoisin, ettei amerikanakitojen kohdalla lähdeittäisi nyt, eikä koskaan myöhemminkään demonisoimaan voimakasta luonnetta ja temperamenttia. AA kun ei tunnetusti ole jokaisen ihmisen koira, eikä sitä kuuluisi lähteä väkisin laimentamaan jokaisen haluavan käsiin. Eikä varsinkaan mainostaa kenelle tahansa sopivaksi nalleksi. Itseä melkein vähän huolettaa, että näistä itsenäisistä karhuista yritetään vääntää lampaanlössyköitä ja olen muutamaaan otteeseen miettinyt, tulenko tulevaisuudessa saamaan löysän lehmän joka tunkee kaikkien ihmisten ja koirien syliin - tai vaihtoehtoisesti kyyristelee ja aristelee jännien tilanteiden äärillä, välttelee ja kulkee pitkin seiniä kun joku tulee kylään. Toivon todella, että tulen tulevaisuudessa vielä saamaan toisen nartun, josta löytyy temperamenttia, rohkeutta ja tulisieluisuuden kipinää, minkä kesyttää omaan elämäänsä sopivaksi ja arkeen tervepäiseksi koiraksi, ilman että täytyisi kaivamalla kaivaa kasvattajaa jolta löytyy muitakin persoonia kuin pelkkiä halinallepuppe -kultaisianoutajia
13. Aivan loistava yksilö vaikka ei tulekaan toimeen muiden koirien kanssa. Vaatinut sitkeää ja pitkäjänteistä opettelua molemmin puolin. Lämmin ja uskollinen omille ihmisille ja tutuksi tulleille. Maailman paras koira ja rotu!
14. Mielestäni amerikanakita on maailman paras koirarotu. Se on niin erillainen ajatusmaailmastaan kuin muut rodut. Sillä ON oma tahto jota

myös sopivassa määrin pitää kunnioittaa ja kun itse ansaitsee sen luottamuksen ja kunnioituksen, niin se on valmis tekemään mitä vaan haluat sen tekevän. Japanilaiset sanova että akita alkaa siitä, mihin muut koirat loppuu.

15. Toivoisin, että pennunottajille kerrotaisiin vaikka hieman liioitellenkin rodusta josta he ovat pentua ottamassa, että he osaisivat varautua tulevaan. Heidän tulisi tietää, että se nallekarhunpentu minkä he ottavat ei välttämättä tule toimeen kahden vuoden päästä enää toisten koirien kanssa, ainakaan samaa sukupuolta olevien. Ehkä jos jotkut kasvattajat antaisivat enemmän informaatiota tulevien pentujen ostajille, eivätkä vain pyrkisi pääsemään pennuista eroon, kodinvaihtajia ei olisi niin paljon kuin nyt on! Samoin kasvattajien tulisi kiinnittää enemmän huomioita pentueiden sukutauluihin ja vanhempien luonteisiin/terveystuloksiin kuin vain pyrkiä jalostamaan mahtavia näyttelykoiria!
16. Yhteenvetona voin sanoa, etten ole kertaakaan katunut rotuvalintaani.
17. Olen äärimmäisen tyytyväinen näihin "omiini" ja siihen elämään mitä niitten kanssa on koettu. Nämä kaksi "tapausta" on omiaan tällaisessa rauhallisessa kotielämässä ja jotenkin näkisin, että sellainen liiallinen riepottelu ja ainainen meneminen ja tuleminen ei olisi hyväksi näille omilleni.
18. Olen huolissani siitä, että aktiivisia kasvattajia "sivusta seuraavana" huomaa eripuraa kasvattajien keskuudessa. Myös se huolettaa, kun pentueita on jatkuvasti tarjolla (ylitarjontaa), mikä aiheuttaa sitä että pentuja herkemmin myydään osaamattomiinkin käsiin (mikä näkyy aikuisena myytävänä olevina aa:a, joita myös on jatkuvasti tarjolla). Pentueita ei ehkä myöskään harkita tarpeeksi pitkään tai vakavasti, jokaista narttua kun ei olisi pakko astuttaa eikä jokaisella uroksella pakko astua. Aktiivikasvattajien olisi hyvä myös muistaa että täysin tervettä koirarotua ei ole eikä tule, aa:n tilanne terveyden osalta on paljon parempi kuin monien muiden, siksi mielestäni on aika hullutusta edes ajatella että hienoon rotuun alettaisiin terveyden vuoksi sotkemaan muita rotuja, kun sieltä toiselta rodulta voisi nykyisten sairauksien lisäksi tulla uusia vitsauksia.
19. Kokemuksemme mukaan pitkällä ja kovalla työllä monet käytösongelmat saa ratkaistua, ja ihmisen toiminnan osuus ongelmien taustalla on usein merkittävä.
20. Toivoisin vain, että kaikki kasvattajat infoaisivat varsinkin niistä huonommista puolista ja mahdollisista ongelmista ja niihin tarttumisesta varhaisessa vaiheessa, ettei liian heppoisin perustein suloista nallunpentua annettaisi kotiin, josta se laitetaan kiertoon tai hautaan.

21. Amerikanakita on aivan ihana koira, täynnä virtaa ja omistautumista omille perheenjäsenilleen. Uudet ihmiset on tutustumisen jälkeen myös koiran mielestä ok kavereita jonka syliin voi pyrkiä.
22. Tarkoituksena oli kasvattaa rotua, mutta näin tilanteen menevän metsään rodun saaman suosion ja vallitsevien jalostusvalintojen/-asenteiden myötä. En katsonut-voivani kasvattaa rotua, jonka tulevaisuus näytti johtavan umpikujaan ja ongelmiin. Aan monimuotoisuuskäyrä todistaa ennusteeni! Nyt ollaan tässä ja tekisi mieleni sanoa: Mitäs minä sanoin!
23. Rotu on aivan ihana, juuri sitä mitä odotinkin. Mielestäni on todella tärkeää että uudet omistajat tietävät kaikki mahdolliset asiat rodusta rehellisesti kerrottuna. Oma mielipiteeni on että tämän koiran kanssa pitää omistajan olla itsevarma ja vaatia tiettyä kunnioitusta (enkä tarkoita mitään alistamisia). Ei saisi pelätä yhtään, koira vaistoa jos hermostut eikä kunnioita samoin. Vaikka monien mielestä rodun mukana tulee liikaa vastuuta, minusta juuri ne positiiviset asiat ovat niin suuria että ei tunnu missään. En silti todellakaan kaikille voi suositella, vaatii tietyn ihmistyyppin, paljon tietoa, mielellään kokemusta ja koiran "lukutaitoa".
24. Sen, että teette mielestäni todella hienoa työtä rodun eteen, kiitos siitä! Mukava olisi itsekin osallistua joku päivä enemmän yhdistyksen toimintaan ja tapahtumiin, tästä rodusta on tullut lyhyessä ajassa minulle niin rakas.
25. Koko rodusta ei ole mitään negatiivista sanottavaa, päinvastoin.
26. Suosittelisin kaikesta huolimatta rotua melkein ihan kenelle vain, rotu vaatii tiukan mutta rakastavan perheen ympärilleen ja sopeutuu erilaisiin asumismuotoihin, toimii niin kerrostalostaomakotitaloon asti maalle ja kaupunkiin. Rotu soveltuu lehmän hermot omaavalle ihmiselle/ihmisille jotka jaksavat joskus jopa rasittavan jääräpäistä kaveria joka rakastaa omistajaansa yli kaiken. Ei palvelus altis, toteuttaa omistajan toiveita vain jos tietää itsensä hyötyvän siitä jotenkin, aika näppärä rotu ohjailemaan omistajaansahaluamaansa suuntaan ja tekemään niin kuin hän itse haluaa... Jotkut voivat olla todella dominoivia eikä välttämättä olisi kauhean suositeltavaa ihan ensimmäiseksi koiraksi ja olisi hyvä jos rotua harkitsee olla kokemusta vaikeasti koulutettavista jääräpäisistä koira rodusta.
27. Meillä on ollut tämän rodun kanssa helppoa kun siitä itse ei tee vaikeaa! Turhaan tämän rodun kanssa lähtee taistelemaan siitä kumpi on henkisesti ja fyysisesti vahvempi. Toki näilläkin vaativuus näkyy esim. turkin hoidossa ja nämä tarvitsevat paljon liikuntaa sekä tilaa. Kyllähän ongelmia alkaa kasaantua mikäli koirien kanssa ei harrasteta mitään. Joillakin voi olla, että ainut mitä niiden kanssa tehdään ovat tarpeelliset ulkoilutukset tai toinen ääripää on se että ne jää häkkikoiksi. On tässäkin rodussa

varmasti poikkeuksia joilla on oikeasti kova luonne, mutta usein se luonne tulee esille jo ennen luovutusikää ja tässä vaiheessa kasvattaja on se joka ottaa selvää sopiiko koira tietynlaiseen perheeseen ja koiraa ei pidä myydä sellaiseen perheeseen, jossa ei olla valmiita sen koiran kasvattamiseen sekä ei olla tutustuttu rotuun. Tämä ei ole koira joka hankitaan hetken mielijohdeesta.

28. Tämä on hieno idea kysellä mitä mieltä tavallisetkin AA:n omistajat (ei pelkästään kasvattajat tai näyttelyihmiset) ovat rodusta ja sen kehityksestä. Toivottavasti saadaan lukea koontia AA-lehdestä näistä kaikkien ajatuksista sekä myös sitten mitä toimenpiteitä on ajateltu tehtäväksi.
29. Tunnen että kaikki tämä hyvä mitä yritetään rodun eteen tehdä valuu hukkaan koska osa kasvattajista pitää oikeutenaan käyttää jalostukseen luonteeltaan epäkuranttia materiaalia. Moniko kasvattaja kysyy että MIKSI TÄMÄ YHDISTELMÄ PITÄÄ TEHDÄ? Suurin osa kasvattajista myy pentunsa muille jättämättä itselleen mitään. Ne myydään maailmalle ja samalla suunnitellaan jo toista pentuetta. Mitä ihmettä se sellainen on? Minua on alkanut suorastaa oksettamaan rotukoirien tuottamisessa ulkonäkökeskeisyys. Mutta vielä pahempaa on se että jalostuskoira ei ole rotunsa näköinen, sen terveyttä ei ole vaivauduttu tutkimaan kuin pakollisista osin ja sitten vielä tämä kasvattaja ei ole millään tavoin kykenevä tulkitsemaan narttunsa saatikka urosvalinnan luonnetta.
30. Todella opettavainen koira. Täytyy sanoa, että vaikka se vaatii omistajaltaan paljon, antaa se satakertaisesti enemmän.
31. Hieno rotu! Kunhan yhdistys ottaa syyniin tuon "pentutehtailun" jota olen havainnut ja yhdistelmät, joista tulee ongelmia. Pelkään että joitakin tullaan vielä puremaan tai pahempaa. Koirapuistoon noita yhdistelmiä en veisi.
32. Hieno rotu, jonka "sisälle" oli mahtava päästä. Tulevaisuudessa osaan olla viisaampi monessakin asiassa. Ehkä joskus elämäntilanteeni on sellainen, että se mahdollistaa tämän hienon rodun yksilön hankinnan.
33. Minullakin on ollut erierotuisia koiria, ja täytyy sanoa että tähänastisista roduista luonteeltaan ja käyttäytymiseltään helpoin on ollut amerikanakita, sen rauhallisuuden vuoksi, niillä ei ole tarvetta olla kokoajan säheltämässä ja räksyttämässä. Että minun puolesta nuo "hullupuheet" voi jo lopettaa ja miettiä, mitä koiran kanssa on tehty väärin.
34. Suosittelen katsomaan myös elokuvan Hachico jossa on aika hyvin kerrottu rodusta ja elokuvassa näkee sen mitä akitat ovat parhaimmillaan..
35. Luonnetestausta pennuille jo ennen luovutusta, jos vain mahdollista. Ns. kovuutta ei saa karsia jalostuksesta, koska se todennäköisesti lisää arkoja yksilöitä.

36. Akita on upea rotu, toivottavasti säilyy pitkään yhtä "koskemattomana". Ei ole mielestäni joka ihmisen koira, vaatii omistajalta kuulaisuutta, pitkää pinnaa ja huumorintajuja!
37. Rodun terveystilan ja luonteen kehitys muutaman viime vuoden aikana on mielestäni ollut negatiivinen. Olen vilpittömästi huolissani miten tämän rodun tulevaisuus tulee menemään.
- Tämä rotu ei ole helppo eikä kaikkien koira. Siksi meitä rotuun ihastuneita ja rakastuneita onkin ollut usean vuoden ajan kohtuullisen pieni määrä. Viime aikoina tämä määrä on kasvanut hurjasti, osittain kasvuun vaikuttaa koirien määrän lisääntyminen Suomen katukuvassa ja osittain tietysti Hollywoodin uudelleen tuotettu versio elokuvasta Hachiko.
- Kasvu on tuonut rodun piiriin ihmisiä jotka eivät välttämättä ymmärrä mitä kaikkea tällaisen melko alkukantaisen rodun omistaminen tarkoittaa. Ero tämän rodun ja "tavallisen rodun" välillä on paljon suurempi kuin valtaosa meistä edes osaa selittää
- Tahtoisin ehkä kohdistaa asiani kahdelle eri ryhmälle, toinen on rotua harkitsevat ja toinen on rodun kasvattajat.
- Rotua harkitsevat: Tämä on yksi maailman ehdottomasti parhaista roduista. Tässä rodussa yhdistyy monen muun rodun hyvät asiat: koirat ovat kookkaita, perherakkaita, niihin voi luottaa, ne ovat halipulassa aina, näyttävät nalleilta, omaavat vahtiviettä, eivät pelkää puolustaa omiaan. Mutta samalla tämä on äärimmäisen haastava rotu, tämä ei ole kaikkien koira. Omistajan pitää tietää mitä laumanjohtajuus tarkoittaa ja miten sen saavuttaa sillä muuten koira ottaa sen. Valtaosa normaalin pk-puolen koulutusmalleista voi heittää roskakoppaan tämän rodun kanssa. Koira on erittäin vahva, erittäin vahva. Sekä fyysisesti että henkisesti.
- Tätä rotua ei kouluteta kuten monia muita. Voimalla alistamalla vain teet itsellesi ongelmia. Hyvä laumanjohtaja nauttii lauman kunnioitusta. Kunnioitus ei perustu fyysiseen voimaan.
- Tämä rotu lukee omistajaansa ja omistajan jännitteet ja reaktiot tilanteissa vaikuttavat koiran reagointiin vahvasti.
- Tämä on rotu joka ei aikuisuuden myötä tule kaikkien kanssa toimeen, tämä tarkoittaa että koirapuistot voi unohtaa.
- Ei riitä että oma koira tottelee jos toinen koira ei tottele. Nämä eivät aristele ottaa tilannejohtajuutta. Se saattaa tarkoittaa yhteenottoa toisen koiran kanssa.
- Lukekaa mistä rotu on lähtöisin ja mitä tällä rodulla on tehty. Huomioikaa mitä rotuja on sekoitettu Akita Inuun että on saatu aikaan Amerikanakita. Käykää tutustumassa Amerikanakita-perheisiin ja jutelkaa avoimesti heidän kanssaan. Etsikää mieluusti muutama eri perhe jossa on koiria eri kasvattajilta. Näin saatte puolueettomimman mielikuvan koirista.

Opetelkaa lukemaan koiraanne, jokainen hauva on erilainen mutta "perusmerkistö" on sama.

Amerikanakitan omistaja pääsee todella paljon helpommalla lukemalla koiraansa, jokainen näistä karvaturreista varoittaa tulevasta teostaan etukäteen. Oli teko mikä tahansa.

Kasvattajat:

Kiinnittäkää huomiota luonteisiin ja koiran terveyteen. Akita Inu alkaa jo olemaan suomessa melko sairas rotu, geneettiset sairaudet ovat lisääntyneet huomattavasti. Tämä sama suunta on havaittavissa meidänkin rodussamme

Tämä ei ole kaikkien rotu, teidän kasvattajina tulisi kantaa vastuu tästä asiasta. Ei tätä rotua voi myydä jokaiselle jolla on sopiva tukku rahaa. Jokainen myyty koira on myös teidän käyntikorttinne. Eikä koira pitäisi tulkita pelkästään näyttelymenestyksen perusteella. Varsinkaan tätä rotua ei pitäisi.

Suomessa on erittäin hyviä kasvattajia jotka voisivat mielestäni toimia malliesimerkkeinä siitä kuinka kasvattajan tulee toimia.

Suomen aa-kanta alkaa olla aika kapea, tuontikoirat voisivat tätä leventää. Uskon että moni koiran ostaja on valmis yhtäläillä ottamaan sijoitukseen tuonnin kuin kotimaan kasvatukseen, minä ainakin olisin. Mutta tuonneissa toivoisin samoja painoarvoja kuin kotimaan astutuksissakin, eli että luonne ja terveys otetaan huomioon ehkä jopa hieman korostetusti. Ja varsinkin tuontikoirien kohdalla olisi äärimmäisen tärkeää ottaa sukupuu huomioon ja tuoda koiria joiden sukua ei suomessa ole. Suositteisin ensitilassa laajentamaan koko perimää, ei pelkästään yksittäisen koiran sukusiitosprosenttia astutettuna johonkin jo Suomessa olevaan koiraan. Loppukaneettina.

Tiedän että mielipiteeni ja näkemykseni herättävät paljon mielipiteitä ja vastustusta sekä argumentointia. En väitäkään missään tapauksessa olevani täysin oikeassa ja että minun ajattelumallini on ainut oikea. Mutta tiedän että monet näkemykseni ja pointtini perustuvat faktaan joten en myöskään ole sitä mieltä että niitä voidaan sivuuttaa "höyrypään horinoina" :D Jos tällä pienellä kirjoituksella herätin yhtään keskustelua siitä mihin rodun tulevaisuus on menossa ja kuinka siihen voidaan vaikuttaa, ei aikani mennyt hukkaan.

